Porin Kirkkosanomat
9/2007

Keski-Porin kirkon urut soivat kuin sinfoniaorkesteri. Urkufestivaali 25.11.-2.12.

Raamatun PAIKANNIMIÄ

Porissa voi kulkea Betlehemintiellä tai matkustaa Paratiisista Mailmaloppuun. Egyptinkorpi onkin jo Noormarkkua. Sivut 4 – 5

© KIRKKO PORISSA

Kauneimmat joululaulut adventista alkaen. Laulaa voi viittomallakin, sivu 16.

21.11.2007

Porin Betlehem

Länsi-Suomen ja myös Porin paikannimistö on rikas ja mielenkiintoinen. Paikallisten murteiden lisäksi nimistöön on vaikuttanut ruotsinkielisten nimien suomenkieliseksi muuntuminen.

Moni paikannimi on kuitenkin haettu paljon kauempaa, eri puolilta maailmaa. Täällä on eletty siis jonkinlaista esiglobaalia aikaa, liekö merenkulun vaikutusta. Puhuttelevia ovat myös raamatulliset paikannimet. Ne osoittanevat, että tämän seudun asukkaat ovat tunteneet Raamattunsa ja sen sanomalla on ollut suuri merkitys.

Raamatusta löytyviä paikannimiä löytyy ympäri maailmaa ja niiden syntyhistoria varmasti eroaa toisistaan. Paikannimistö on kuin viesti kauan sitten eläneiltä sukupolvilta ja kuvannevat heidän elämänsä eväitä ja voimanlähteitä. Tuntuisi hyvältä, että nykyisessä kuntamyllerryksessäkin tätä aikaisempien sukupolvien perintöä kunnioitettaisiin.

Yksi uudehko perinne on kauneimmat joululaulut, jotka joka vuosi kokoavat suuret joukot meitä suomalaisia yhdessä laulamaan ja virkistymään. Yhteislaulu lisää yhteenkuuluvaisuutta ja laulujen sanoma antaa yhteistä pohjaa ja perustaa elämälle.

Joululaulut kuljettavat meitä Vapahtajamme syntymäkaupunkiin Juudean Betlehemiin. Siellä tapahtunut kertoo ihmisen mittaamattomasta arvosta Jumalan silmissä. Kauneimmat joululaulut vievät sen ihmisyyden ja ihmisrakkauden äärelle, jota tässä maailmassa juuri nyt tarvitaan.

Tervetuloa laulamaan.

Hyvää adventtiaikaa!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Risti ja kruunu

Mitä sinä odotat? Mikä elämässäsi on tärkeää ja kestävää? Aika ajoin on hyvä pysähtyä miettimään elämän suuntaviittoja. On syytä ottaa ns. irtiottoja arjesta. Kirkkovuosi tarjoaa tähän hyvän mahdollisuuden.

Kirkkovuosi on taas pian tehnyt tutun kiertonsa vuoden ympäri kuten sinä sen mukana. Tämän vuoden matka on ollut varmasti erilainen kuin viimevuotinen. Tästä vaihtelusta toteaa jo Raamatun Saarnaajakin kirjoittaessaan, että "Aikansa joka asialla taivaankannen alla."

Vuoden matkaan sisältyy kuitenkin paljon toistuvia etappeja, jotka ilmoittavat missä kohdalla vuotta nyt mennään. Nyt se ilmoittaa kirkkovuoden viimeisestä sunnuntaista, tuomiosunnuntaista tai toiselta nimeltään Kristuksen kuninkuuden sunnuntaista. Sen aihe kertoo evankeliumitekstin (Matt. 25: 31- 46) sanoin, että Kristus tulee aikojen lopulla takaisin ja istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle tuomitsemaan kansat.

Samalla tämä kirkkovuoden päättävä sunnuntai liittyy seuraavaan sunnuntaihin, kirkkovuoden aloittavaan adventtiin, julistamalla samaa sanomaa. Sanomaa siitä, että Jumala lähestyy meitä Kristuksen kautta ja asettaa meidät Kristuksen eteen ennemmin tai myöhemmin.

Tuomiosunnuntai korostaa, että kaikki ihmiset joutuvat nöyrtymään Kristuksen vallan ja oikeudenmukaisen tuomion alle. Tuomion perustana ei evankeliumitekstissä pidetä pahoja tekoja, vaan hyvän tekemättä jättämistä.

Tuomiosunnuntai korostaa, miten usko ja rakkaus ja sitä seuraavat hyvät teot kuuluvat yhteen. Ihminen on vastuussa myös lähimmäisistään. Tärkeintä on kuitenkin tietää ja muistaa, että vain Kristuksen armo voi pelastaa ihmisen tuomiolta, eivät omat hyvät teot. Se on vapauttava asia. Omat teot kun ovat vajaaviset, sen kyllä huomaa omaa vaellustaan rehellisesti tarkkaava kulkija.

Riemullinen asia on juuri siinä, että syntien anteeksiantamus/ armo on täydellinen vain ja yksin Jeesuksessa Kristuksessa. Vain armo Jeesuksen tähden voi pelastaa ihmisen kadotuksesta. Ja armo on ansioton rakkaus minun omakseni. Armon varassa voi odottaa toiveikkaana ja luottavaisena tulevaisuutta.

Raino Salmijärvi

Jumala lähestyy ihmisiä Kristuksen kautta. Tästä kertovat Raamatun tekstit niin kirkkovuoden päättävänä tuomiosunnuntaina kuin sitä seuraavana adventtisunnuntaina.

Armo selkokielellä

Tarina kertoo isästä, joka tuskaili miten voisi kertoa selkokielellä pojilleen mitä on armo.

Pojat olivat tehneet vilkkaudessaan ja ilkeyksissäänkin paljon pahaa, mutta anteeksiantavat isä ja äiti olivat aina päästäneet pojat kuin koira veräjästä ilman rankaisua.

Kerran sitten tuli poikien kuitenkin tehtyä niin pahasti, ettei sitä enää voineet edes anteeksiantavat vanhemmat rankaisematta katsoa läpi sormiensa. Päätettiin vanhempien kesken, vaikka se vaikealta tuntuikin, antaa ns. vanhan ajan vitsarangaistus pojille kolttosista. Pojat odottivat vapisten ja itkusilmin rangaistuksen täytäntöönpanoa, kun isä keksi miten kertoa pojille armosta. Isä sanoi äidille, tuomiota odottavien poikien kuullen: " Lyöhän ja rankaise äiti minua vitsalla poikien sijasta, minä kärsin heidän rangaistuksensa !" Ja äiti teki työtä käskettyä.

Syytön isä sai kärsiä poikien kolttosista. Pojat saivat lähtemättömän, kouriintuntuvan opetuksen aiheesta armo. Näin myös Jumalan Poika Jeesus Kristus on saanut meille, sinulle ja minulle, kuuluvan rangaistuksen tekemisistämme ja tekemättä jättämisistämme syyttömänä kantaakseen. Sen Hän teki rakkaudesta sinuun, ettei sinua tuomittaisi.

Hän, joka pitää viimeisen tuomion, on sama Herra, Vapahtaja, minun ja sinun puolesta ristillä kärsinyt Jumalan Poika Jeesus Kristus. Siinä on toivo.

Jeesus sanoo evankeliumitekstissä: "Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti." (Matt. 25: 34)

Siinä on lupaus ja näköala tulevaan. Luin joskus mieleenpainuvat sanat eräästä kirjasta ja haluaisin, että voisit omistaa ne itsellesi: Jeesus tuntee sinut ja silti Hän rakastaa sinua, siksi älä pelkää, vaan riemuitse!

Mikko Salonen
diakoni
Keski- Porin seurakunta

i k k u n a p e n k k i

Pysähdy ja odota

Puhuin syyskuun alkupuolella lasten kanssa syksystä. Yksi pienokainen selitti innokkaasti: "kun on ensin syksy ja sitten tulee talvi ja sitten tulee lunta ja sitten tulee joulupukki ja tuo paljon lahjoja..." Hänelle oli turha puhua syksyn sadosta tai värikkäistä lehdistä. En oikein tiennyt, ihaillako hänen pitkäjänniteisyyttään vai surrako kovin yksipuolista tulevaisuudenkuvaansa.

Pyhäinpäivän aamuna huomasin, että lapsi olikin ollut kaukaa viisas. Lunta oli todella satanut yön aikana. Ikävä yllätys minulle, jolla yhä oli autossani kesärenkaat. Niinpä pystyin vain nipin napin ajamaan kirkolle ja sieltä renkaanvaihtoon VPK:lle. Jonottaessani sain kyllä lohtua siitä, että moni muu oli ollut yhtä tyhmä. Ihmisillä oli pidellyt kiireitä, eivätkä he olleet ehtineet vaihtaa renkaita.

Yhdessä totesimme, että oli enää turha murehtia kuluvaa aikaa. Asiat oli syytä panna tärkeysjärjestykseen. Oikeastaan tuntui melko rattoisalta siinä rupatella ja antaa muiden asioiden odottaa.

Nykyään on muotia puhua priorisoinnista. Sehän on juuri tuota asioiden panemista tärkeysjärjestykseen. Syyskuussa tapaamani pikku tyttö vasta olikin priorisoinut. Adventtiaikaan tuollainen asioiden tärkeysjärjestykseen asettelu niin ikään liittyy. Se on ollut perinteisesti hiljentymisen aikaa. Vaikka elämään kuuluvat nykyään monet velvollisuudet, saamme sentään levähtää hetken. Voin istua tovin hiljaa ja katsella adventtikynttilää.

Joulukuinen luonto tarjoaa sekä tähtikirkkaita öitä että sinistä hämärää. Kauneimmat joululaulut ja adventtihartaudet tuovat rauhaa arjen keskelle. Jopa jouluvalmistelut voivat rauhoittaa. Niiden ei tarvitse merkitä stressiä. Tehdään vain se, mikä tuntuu mukavalta edes yrittämättä kiihdyttää itseä ylisuorituksiin.

Raino Salmijärvi

Joulusiivouksen yhteydessä voi löytää esineen, jonka luuli jo kadottaneensa. Sielua siivotessa auttaa Jumala löytämään jotain uutta elämään, ehkä kadonneen ilon ja rauhan.

Pirjo Tiira

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja**: Kari Erkkola. **Toimitussihteeri**: Maija-Leena Seppälä.
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta. **Osoite**: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori.
Puhelin: 6238 715. **Internet**: www.porievl.fi. **Kustantaja**: Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki. **Painatus**: Salon lehtitehdas.
Jakelu: Suomen Posti Oy. Jakeluhuomautukset www.posti.fi/palaute, p. 0200 71000 **Ilmoitusmyynti**: Tuula Vitamo-Lindström, p. 0207 54 2309, faksi 0207 54 2343. **Yksityistilaus**: 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 19.12.2007**

Kannen kuvat Hannu Salonoja, kuvakooste Raino Salmijärvi.

Jani Lähnavik

Nuorisokahvila on yksi Länsi-Porin seurakunnan toimipaikoista. Kuvassa vas. lukien Niina Kajovuori, Heidi Itäsalo, Satu Holappa, Emmi Kajovuori, Jani Johansson ja Anni Salonen. Ensi syksynä Länsi-Poriin saadaan uusi nuorisotyönohjaajan virka.

Porin seurakuntien talous tasapainossa

Ensi vuoden talousarvio lupaa Porin seurakuntien toimintamäärärahoihin kahdeksan prosentin kasvun. Nykyisellä 1,4 veroprosentilla tullaan edelleen toimeen.

Porin seurakuntayhtymän toimintakulut ovat ensi vuodelle 13,3 miljoonaa euroa. Kasvua tähän vuoteen verrattuna on 8,4 prosenttia. Toimintakate eli verotulolla katettava osuus toimintamenoista kasvaa noin miljoonalla eurolla.

Tilikauden tulos on ensi vuoden talousarviossa 492 euroa plussalla. Tilikauden ylijäämä on noin 195 000 euroa.

Tilikauden tulokseen vaikuttavat henkilöstömenojen ja toimintakulujen kasvu. Verotulojen arvioidaan kattavan suurimman osan toimintakatteen muutoksesta. Verotuloja on budjetoitu 13,6 miljoonaa euroa, mikä on 8 prosenttia enemmän kuin vuoden 2007 arvio.

Ensi vuonna on toimintaa myös erityismäärärahan, ns. evankeliumin ajanjakson turvin. Useammalle vuodelle jakautuvan Evankeliumin ajanjakson tavoitteena on jäsenyyden ja kristillisen identiteetin vahvistaminen.

Talousarviossa toimintakulut kasvavat 0.9 miljoonaa euroa eli 7,3 prosenttia. Luvussa on mukana 200 000 euron erityismääräraha projektiluonteiseen Evankeliumin ajanjaksoon. Toimintamenojen nousu on ilman tätä varausta 6,9 prosenttia.

Nuorisotyöhön vahvistusta

Seurakuntatyö on työvoimavaltaista. Henkilöstökulut vievät Porin seurakuntayhtymän toimintamenoista yli 69 prosenttia eli 9,2 miljoonaa euroa. Ensi vuonna työntekijäjoukko kasvaa neljällä.

Päättäjät ymmärsivät Länsi-Porin seurakunnan nuorisotyön tarpeen, niin että uusi nuorisotyönohjaaja voidaan palkata jo ensi syksynä. Henkilöstösuunnitelmassa virkaa oli kaavailtu vuoteen 2009. Lisäksi Porin Teljän seurakunta voi palkata monissa palautteissa kaivatun emännän. Järjestelmäasiantuntijan virka on tulossa heinäkuusta 2008 alkaen ja hautatoimen erityisammattimiehen toimi syyskuusta 2008 alkaen.

Uurnahautausmaa valmistuu

Ensi vuodelle on budjetoitu 1,6 miljoonan euron investoinnit. Vanhan hautausmaan rakentamiseen uurnahautausmaaksi varaudutaan 300 000 eurolla. Työt ovat alkaneet jo kuluneena syksynä.

Länsi-Porin kirkon urkuihin on 160 000 euroa, koko urkuinvestointi on 320 000 euroa. Lisäksi ensi vuonna korjataan Länsi-Porin kirkon kellotapuli, rakennetaan kappeli Silokallion kurssikeskukseen. Käppärän hautausmaan huoltorakennukseen rakennetaan lisää toimistotilaa. Hautatoimen palvelut keskitetään Käppärään vuoden 2009 alusta.

Suojellut puurakennukset Mikonkatu 8:n rukoushuone ja viereinen puutalo ovat myös investointien listassa. Niiden korjaustöihin on 150 000 euron varaus. Samaan pihapiiriin Antinkatu 22:een nousee parhaillaan kerrostalo, johon tulee viitisenkymmentä asuntoa. Niistä noin 30 tulee vuokra-asunnoiksi ja loput myydään omistusasunnoiksi.

Välittämisen periaate

Porin seurakuntayhtymässä on parin vuoden ajan rakennettu Kirkko Porissa 2015 –strategiaa. Sen valmistelussa on määritelty myös seurakunnan perustehtävää.

Uuteen budjettikirjaan yhteinen kirkkovaltuusto on hyväksynyt perustehtävän määrittelyksi "Kirkko Porissa välittää sanomaa Jumalasta ja välittää ihmisistä". Laajassa valmisteluprosessissa on ollut mukana koko henkilöstö ja luottamushenkilöt.

Yhteinen kirkkovaltuusto piti budjettikokouksensa marraskuun puolivälissä.

h y v ä k y s y m y s

Mitä kuuluu Annalle ja Arvolle?

Poriin saatiin Anna & Arvo –hanke vuoden 2006 Yhteisvastuukeräyksen rahoista. Projektityöntekijä Kristiina Isokorpi, mitä Annalle ja Arvolle kuuluu?

— Kiitos, hyvää kuuluu. Anna & Arvo projekti pyörähti alkuvuodesta käyntiin Porissa ja kaikki kuusi paikallisseurakuntaa ovat mukana.

Projektin tarkoituksena on etsiä ja auttaa erityisesti yksinäisiä vanhuksia. Vapaaehtoistyöntekijät ovat merkittävä voimavara, heidän avullaan pystymme kohtaamaan enemmän vanhuksia. Olen myös yhä enemmän saanut puheluita, joissa pyydetään kauttamme työntekijää tai vapaaehtoista käymään yksinäisen vanhuksen luona. Anna & Arvo on siis "löydetty" ja tekemämme työ on ollut hyödyllistä.

Kuinka vapaaehtoiset ovat löytäneet mukaan hankkeeseen?

— Meillä on mukavan kokoinen joukko vapaaehtoisia ja heistä lähes jokaisella on vanhus, jonka luona he säännöllisesti käyvät. Pyrimme jatkuvasti saamaan lisää vapaaehtoisia mukaan ja he voivat esittää toiveitaan ja mahdollisuuksiaan osallistua. Vapaaehtoiset ja seurakunnan työntekijä kokoontuvat säännöllisesti ja huolehdimme myös perehdytyksestä ja virkistyksestä. Projektin päättymisen jälkeen on tarkoitus, että jo syntyneet toiminnot jatkuvat.

Onko vuoden mittaan löydetty uusia yhteistyöhelmiä?

— Yhteistyötä on tehty esimerkiksi Satakunnan ammattikorkeakoulun ja Diakoniaammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyöhelminä voisin mainita Anna & Arvo – virkistyspäivät vanhuksille, joita on joidenkin seurakuntien alueella järjestetty. Näissä päivissä opiskelijat ovat tehneet terveydellisiä mittauksia, ohjanneet liikunnallisia tuokioita sekä järjestäneet ohjelmaa. Olemme myös saaneet pieniä päiväkerholaisiakin tuomaan oman tervehdyksensä päivään.

Helmenä on ollut aito ja lämmin tunnelma puolin ja toisin ja päivään osallistuneiden vanhusten tyytyväisyys ja hymy kasvoilla. Se kannustaa taas uusien päivien järjestämiseen.

Mikäli joku kokee haluavansa osallistua yhteisiin talkoisiin vanhusten auttamiseksi, niin toivon yhteydenottoa minuun tai muuhun seurakunnan työntekijään.

Raino Salmijärvi

Uusia työntekijöitä

Porin seurakunnissa on syksyn aikana ollut työntekijävaihdoksia.

Keski-Porin seurakunnassa on lokakuussa aloittanut vs. kappalaisena **Pauli Selkee**. Hän hoitaa virkaa kunnes se saadaan vakituisesti täytetyksi. Pastori **Laura Koukkari** hoitaa Keski-Porin seurakuntapastorin virkaa toukokuulle 2008.

Porin Teljän seurakunnan kappalainen **Pertti Kymäläinen** on virkavapaana marraskuun 2008 loppuun. Hänen viransijaisenaan on pastori **Hannele Harju**. Länsi-Porin seurakunnan kappalainen, rovasti **Matti Kaartinen** on jäänyt eläkkeelle. Länsi-Porin seurakuntaneuvosto on valinnut kappalaisen virkaan **Elina Kauniston**, joka on tällä hetkellä Länsi-Porissa seurakuntapastorina.

Yhteinen kirkkoneuvosto on tehnyt syyskauden aikana virkavalintoja ja sisäisiä siirtoja:

Yhteisen seurakuntatyön keskuksen kanslistina syyskuusta alkaen toiminut tradenomi **Outi Aalto**.

Marraskuussa on aloittanut Porin seurakuntayhtymän talonmies-vahtimestarina **Pekka Liusvaara** ja hautatoimen erityisammattimiehenä **Tero Salminen**. Keski-Porin kirkon talonmies-vahtimestariksi on siirtynyt Pihlavan suntion tehtävistä **Arto Michelsson**. Pihlavaan on puolestaan siirtynyt talonmies-vahtimestariksi **Jarmo Huhtasalo**.

Silokallion kurssikeskuksen uudessa vahtimestari-siivoojan virassa on aloittanut **Nina Elo**.

Vs. erityisnuorisonohjaajana on **Niina Kaijanniemeä** lomittamassa **Anna-Leena Lindevall**.

Yhteisvastuukeräyksen tueksi sanapulmia

Sanat ristiin –lehti on Keski-Porin seurakunnan Yhteisvastuu-julkaisu, jota myydään keräyksen hyväksi.

Lehden 20 sivulla on mm. sanaristikoita, sanalaatikoita, anagrammeja, sanapulmia ja mielleyhtymiä. Tehtävät ovat **Pekka Harnen**, **Mikko Salokarin** ja **Hannes Tiiran** käsialaa.

Yhteisvastuukeräyksestä, Keski-Porin kirkon uusista uruista ja Agricolan rukousten suomenoksista on myös asiaa lehden sivuilla. Lehden myyntihinta 10 euroa menee kokonaan Yhteisvastuukeräykseen. Lehteä saa 26. marraskuuta alkaen mm. Keski-Porin seurakuntatoimistosta, Hallituskatu 9 b.

Seurakuntavaaleissa äänioikeus 16-vuotiaille

Marraskuun alussa kokoontunut kirkolliskokous antoi 16- ja 17-vuotiaille äänioikeuden seurakuntavaaleissa. Ehdokkuuden ikäraja säilyi 18 vuodessa.

Äänioikeusikärajan alentamista perusteltiin sillä, että äänioikeus vahvistaisi nuorten osallistumismahdollisuuksia ja sitoutumista seurakunnassa. Ruotsin ja joissakin Saksan luterilaisissa kirkoissa noudatetaan myös 16 vuoden äänioikeusikärajaa.

Ensimmäisen kerran uutta ikärajaa sovelletaan todennäköisesti seurakuntavaaleissa 2010. Kirkkolain muutos hyväksytään lopullisesti eduskunnassa.

Kirkolliskokousvaalit tulossa

Ehdokasasettelu kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston valitsemiseksi päättyy 17. joulukuuta. Edustajat näihin luottamuselimiin valitaan seuraavaksi neljäksi vuodeksi vaaleissa 11.2.2008.

Vaaleissa ehdolle voi asettua kuka tahansa vähintään 18-vuotias seurakunnan jäsen. Vaalit sen sijaan ovat välilliset. Äänestää saavat seurakuntien luottamushenkilöt ja hiippakunnan papit. Kummallakin on oma vaalinsa eli papit äänestävät pappeja ja maallikot maallikoita.

Kirkolliskokous on kirkon ylin päättävä elin. Edustajat valitaan sinne hiippakunnittain. Turun arkkihiippakunnasta valitaan 13 edustajaa, joista pappeja on viisi. Kaikkiaan kirkolliskokouksessa on 109 jäsentä.

Hiippakuntavaltuustoon kuuluu 14 maallikkoa ja seitsemän pappia. Se on uusi hallintoelin, jonka ensimmäinen toimikausi alkoi vuonna 2004.

Pääsiäisvirressä yrttitarhan polku vie Golgatalle, Kyläsaaressa tie vie yrttitarhaan.

Aromaitnos Oy

Aikakaudet ja kulttuuriperintö näkyvät katujen nimissä.

Porilaisia paikannimiä

Betlehemistä ”mailmaloppuun”

Paikallista nimistöä säilytetään Satakunnan museossa, mutta nimien alkuperä on monesti taloudellisista syistä tutkimatta, kertoo museonjohtaja Juhani Ruohonen.

Kysyn ajoa odottavalta taksimieheltä, miten olisi kyyti Betlehemistä maailmanloppuun.

Hetken hän räplää GPS-paikannintaan ja saan tarkan tiedon matkan pituudesta.

— Entäpä hinta, kysäisen.

— Riippuu siitä, montako matkustajaa tulee mukaan.

Porilaisia katuja tuntemattoman ajatus lentää aivan muille maille.

Onko sellainenkin katu?

Onko sellainenkin katu jossain Porissa, hämmästelee moni harvoin kuullusta kadunnimestä.

Paikallisessa nimistössä on Iisakin kirkkokin, joka ei ole kirkko. Nimi viittaa talon rakennusajan pituuteen.

— Kotimaisten kielten tutkimuskeskus on kerännyt nimistön ja sitä säilytetään Satakunnan museossa, kertoo museonjohtaja **Juhani Ruohonen**.

— Aineistoon on kirjattu joko ensimmäinen merkintä tai suullinen perimätieto alueen ja kadun nimestä. Nimien alkuperää ei ole tutkittu taloudellisista syistä johtuen. Raamatullisia nimiä esiintyy muuallakin Suomessa.

— Rakennuskaavaa laadittaessa pyritään huomioimaan alueen vanhaa paikannimistöä.

Etuliitteenä kirkko

Kadunnimi viittaa usein myös siihen, mihin se johtaa. Kirkkokuja Ahlaissa, Kirkkokatu Reposaaressa ja Pihlavan kirkkotie vievät satunnaisenkin matkaajan perille.

Reposaaren Kirkkokadulla on parikin mielenkiintoista paikkaa, jossa alkuperäistä kadunnimeä voi tavailla kyrillisin aakkosin. Suomen itsenäistymisen jälkeen venäjänkielinen kadunnimi jopa leikattiin kilvestä pois. Joitakin tällaisia vanhoja kilpiä on säilynyt ja myöhemmin kiinnitetty entisen osoitteen mukaan.

Reposaarelainen **Riitta Hill** muistaa nimikilven jo lapsuudestaan. Perheen muutettua Kirkkokadulle se kunnostettuna kiinnitettiin uudelleen kotitalon seinään.

Papintiellä ja Kaanaassa

Pappilat ovat aina kuuluneet rakennusperintöön. Virka-asuntojen sijainnin perusteella oli johdonmukaista nimetä katuja niiden mukaan.

Toejoella onkin tällainen keskittymä, jossa Toejoen pappila on tuottanut monta mielleyhtymää: Pappilanpuistikko, Papintie ja Kappalaisentie ovat tuttuja katuja. Näkyypä Ulvilankin pappilan oikeudet Kokemäen joen varressa.

Samaan joukkoon ei kuitenkaan kuulu Kanttorintie, joka onkin Kaanaassa.

Nimi Kaanaa yhdistyy muistikuvissamme tavallisimmin Jeesuksen ensimmäiseen ihmetekoon, jossa vesi oli yllättäen muuttunut viiniksi.

Kaanaanmaa on myös vanhan hengellisen laulun sanoissa: ”Oi Kaanaanmaa, kallis maa, se maa, jossa Jeesus on”.

Porilaisittain nimen alkuperä juontaa Yyterin kartanon aikaan ja samannimiseen torppaan, joka on myöhemmin itsenäistynyt. Asukkaiden sukunimi on ollut Kaanaa samoin kuin VR:n rautatieseisake.

Museon arkisto viittaa myös nimeen Kaananmaa, joka on metsäalue torpan länsi- ja eteläpuolella. ”Kaanaanmaaks sanottiin kaupast ettiipäi - eli siis Poriin päin.

Raamatun kertomuksen mukaan Jeesuksen läheiset olivat saaneet kutsun Kaanaan häihin. Näin tuntuu aivan luonnolliselta, että Simeon ja Tuomas ovat saaneet omat katunsa Kaanaan maisemaan, vaikka todennäköisempi esikuva vie Aleksis Kiven Seitsemän veljeksen etunimiin.

Raamatun maisemissa

Kirkkovuoden tapahtumista voi tehdä ihan todellisen porilaissovelluksen.

Jouluevankeliumissa paimenet sanovat toisilleen: ”nyt Betlehemiin”. Porilainen voi tehdä matkan ensin Pietniemeen Alikartanon entiselle pellolle. Tiluskartan nimi ei tosin näy nykykartalla, mutta perimätieto on tallentunut. Sen sijaan nykyinen Betlehemintie johtaa Isoon-Katavaan ja porilaisittain ääntäen ”petlehemilluotoon.”

Satunnainen turisti päätyy Portugalissa maailmanloppuun, ja täällä Mailmanlopun tie Ahlaisissa johtaa Mailmanlopun kalliolle. Vedenpintaa seuraten saa nähdä maiseman, missä taivas ja meri leikkaavat toisensa horisontissa. Miten lähellä tuo onkaan ja samalla alkavat elää Ilmestyskirjan sanat: Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen.

Markuksen evankeliumi kertoo, kuinka ”Jeesus sitten istui Öljymäellä temppeliä vastapäätä.” Aivan todellinen kuva avautuu myös näissä sanoissa, jos sijoittaa hänet Öljymäentien alkuun Vanhallekoivistolle ja kääntää katseen Teljän kirkolle.

Tokihan Liisantorin ruotsinkielinen alkuperäisnimi nostaa myös Elisabetin, jonka luona Maria viipyi noin kolme kuukautta… Elisabetin aika tuli ja hän synnytti pojan.

Kaksi paratiisia

Paratiisi tai Paratiisinmäki oli alkujaan ”metsäinen mäksaareke Tuorsniemen isäosassa Suntinojan varrella, joka kansanomaisessa puheessa tunnettiin nimellä Paratiisinpaikka.

Nimen synnystä perimätieto kertoo: ”siält ei saanu ottaa mittää risua siält mettäst, se pirettii iha luanno varas:”

Lähistöllä oleva Suruttomain mäki puolestaan on rukoilevaiskansan ilmaus.

Toinen paratiisinmäki on ollut Pihlavan sahan edessä, jossa työläisillä oli tapana kokoontua.

”Aamusi ja puolpäivisi työväki kokkontu sin ja siält jaetti päivä tyät. Siäl sai myäs tupakoir ja sentähre paikka sanotti paratisimäjeks.”

Toinen Raamatun maa löytyy myös Noormarkusta. Siellä satunnainen vaeltaja huomaakin olevansa Egybtinkorvessa.

Virsikirjan katuja

Metsästä kuuluva ujellus palauttaa yllättäen takaisin Toejoelle, Mettiäisentielle.

Siellä lestadiolaisen saarnamiehen ja kansanedustajan Leonard Typön pääsiäisvirsi kertoo luonnon herättämästä inspiraatiosta: ”Aurinkomme ylösnousi” –virsi alkaa metsäkyyhkyn, toukomettisen lailla soida jossain ajatusten syvyyksissä. (Virsikirja, virsi 105)

”Käy yrttitarhasta polku, vie Golgatalle se…” Tämä pääsiäisajan koskettava virsi saa porilaisen liittymäkohtansa Kyläsaaressa. Nimikilven alla lumimarjapensas on kuin vertauskuva tuosta virrestä 77. Yrttitarhanpolku johtaa aivan nimikilven mukaan yrttitarhaan.

Katujen nimet välittävät omalla tavallaan sitä kulttuurihistoriaa, missä hengellinen perintö on vaikuttanut oman ympäristömme karttakuvaan.

Teksti ja kuvat
Hannu Salonoja

Paratiisinmäki on pidetty luonnonvaraisena, mikä lienee syynä paikan nimeen.

Vanha kilpi reposaarelaisen talon seinässä.

Eveliina Sumelius-Lindblom ja Hannu Niemelä konsertoivat Teljän kirkossa 25. marraskuuta.

Lauluja elämästä ja kuolemasta

Pianotaiteilija **Eveliina Sumelius-Lindblom** ja baritoni **Hannu Niemelä** konsertoivat Teljän kirkossa sunnuntaina 25.11. klo 16.

Konsertti koostuu saksalaisen romantiikan ajan säveltäjien suurista teoksista, jonka rinnalla esitetään suomalaista laulumusiikkia. Ohjelmassa on mm. sinfonikko Gustav Mahlerin kuuluisia ”Vaeltavan kisällin lauluja” ja kaksi viimeistä osaa Johannes Brahmsin sarjasta ”Neljä vakavaa laulua”.

Konsertin suomalainen osuus pitää sisällään Jean Sibeliuksen, Toivo Kuulan ja Taneli Kuusiston yksinlauluja. Eveliina Sumelius-Lindblom soittaa osia Robert Schumannin Fantasiasta Op. 17, joka kuuluu romanttisen pianokirjallisuuden suurteoksiin.

Eveliina Sumelius-Lindblom on valmistunut musiikin maisteriksi 2003 ja toiminut siitä lähtien vapaana taiteilijana ja opettajana. Syksystä 2005 hän on toiminut Palmgren-konservatoriossa pianonsoiton ja säestyksen lehtorina.

Hannu Niemelä on laulanut Savonlinnan Oopperajuhlilla vuosina 1980-85 ja vuodesta 1993 lähtien. Kansallisoopperan vakituisena vierailijana hän on ollut vuodesta 1992. Niemelän ohjelmistoon kuuluvat mm. Verdin ja Wagnerin keskeiset baritoniroolit sekä lied- että hengellisen musiikin konsertit.

Pentti Hietanen laulaa Keski-Porin kirkossa 14. joulukuuta.

Sotilassoittokunta tunnelmoi

Satakunnan Sotilassoittokunta järjestää tunnelmallisen joulukonsertin Keski-Porin kirkossa 14.12. klo 19. Konsertin solistina on tenori **Pentti Hietanen** ja sen johtaa musiikkikapteeni **Riku Huhtasalo**.

Konsertissa kuullaan tuttuja ja rakastettuja joululauluja, joiden myötä voi päästä joulun tunnelmaan.

Illan solisti Pentti Hietanen on vakiinnuttanut paikkansa suomalaisen viihteen kärjessä, mutta laulaa yhtä hyvin esimerkiksi oopperamusiikkia. Konserttilippu 10 euroa, ovelta ja ennakkoon Musiikki-Belisasta.

Joulukonsertteja Porin kirkoissa

■ Keski-Porin kirkko

Porin Mies-Laulun isänmaallinen konsertti Ke 5.12. klo 19, joht. Guido Ausmaa, Satakunnan Sotilassoittokunta, joht. Riku Huhtasalo, Juhani Romppanen, urut.

Palmgren Konservatorion kamarikuoron joulukonsertti La 8.12. klo 18, joht. Agnes Paratzky.

Sävelsirkkujen joulukonsertti Ma 10.12. klo 19.

Satakunnan Sotilassoittokunnan joulukonsertti Pe 14.12. klo 19, joht. Riku Huhtasalo, solistina Pentti Hietanen.

Juhlava joulukonsertti La 15.12. klo 19, Sekakuoro Tempori, Naiskamarikuoro Sempre-Balanssi, joht. Ognian Vassilev, Lapsikuoro Katajanmarjat, joht. Mira Vassilev, Juhani Romppanen, urut.

■ Länsi-Porin kirkko

Ville Salonen, tenori, ja Länsi-Porin lapsikuoro ja kirkkokuoro Su 22.12. klo 17. Joulukonsertin ohjelma 5 euroa kirkkokuoron toimintaan.

■ Teljän kirkko

Porin Naislaulajien konsertti Su 2.12. klo 18.

■ Porin seurakuntakeskus

Leo ja Sari Louhivaaran joulukonsertti La 15.12. klo 16, musiikkisali, 5. krs. Kahvitajoilu. Järj. Satakunnan ev.lut. Kansanlähetys.

Pohjoismainen matka Israeliin

Pastori **Pertti Kymäläinen** Porista, Uusi Elämä -lehden perustaja ja päätoimittaja **Pauli Kemi** ja tunnettu ruotsalainen evankelista **Roger Larsson** ovat matkanjohtajina 25.3. – 1.4.2008 Israelin matkalla.

Matkalla on myös suomenkielinen opas. Lento Tukholmasta, jonne Suomesta laivalla tai lentäen. Runsaasti retkiä, myös seurakuntavierailu. Hinta noin 1125 euroa. Tied. Pauli Kemi 0400 959 765 tai Pertti Kymäläinen, 044 5713928. Lisätietoja myös www.uusielama.net

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet,
sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto
ANJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888,
0400-869 304

Uudet kokoproteesit, -pohjaukset sekä korjaukset
Erikoishammasteknikko Jarmo Korpela
Antinkatu 13 B 32, Pori, Liikekulma
Puh. 0400 566 846

20 000 LAPSIVANKIA
elää puutteessa Venäjällä ja Keski-Aasiassa,
monet ilman äidin ja isän rakkautta. Lue lisää:
irrtv.fi
Auta kärsiviä lapsivankeja ja soita: (14,94e+pvm)
0700-79044 (keräyslupa OKU256A) IRR-TV

Joulunumero ilmestyy 19.12.
ILMOITUSMYYNTI
Tuula Vitamo-Lindström 0207 54 2309

www.kotimaa-yhtiot.fi/kauppa
Kirjapajan ja Raamattutalon kirjat,
Kirkon Ulkomaanavun ja Yhteisvastuun
tuotteet, sekä kristilliset lehdet,
äänitteet, videot ja
tarvikkeet vaivattomasti 24 h/vrk.
KOTIMAA-YHTIÖT

Nina Astrom
LANDSCAPE OF MY SOUL
CD

21,90€
Nina Astromin uudella levyllä kuulija kutsutaan matkalle maastoon, jota Nina kuvaa sanalla "Sielunmaisemani". "Tässä monivivahteisessa maisemassa Jeesus on ilma, jota hengitän, ilma on hyvin raikasta ja näköalat ovat henkeäsalpaavat!"
www.ninaastrom.com
Hietalahdenranta 13, Helsinki | p. 020 754 2350
www.kotimaa-yhtiot.fi/kauppa
KOTIMAA-YHTIÖT
aikamedia Hilpa-Kalli sekä kristilliset kirjakaupat ja srk-myyntipisteet

Virsikirjasta tunnetta irti

Kaksikymppinen Erika Valtonen on nykyisen virsikirjan ikäinen. Hänen sukupolvensa ei liitä virsikirjaan määritelmää uusi, vaan virsikirja on juuri se oikea.

Raino Salmijärvi

Erika Valtonen laulaa virsiä, koska se on mukavaa.

Nykyinen virsikirja otettiin käyttöön adventtina 1987. Edellinen oli vuodelta 1938, tosin 1960-luvulla kirjaan lisättiin uusia virsiä.

Kaksikymppiseksi ehtineestä virsikirjasta löytyvät uusina esimerkiksi "Hoosianna" ja "Maa on niin kaunis". Kaikkein tutuimmat virret "Enkeli taivaan" ja "Jo joutui armas aika" ovat nykyisessä virsikirjassa samassa muodossa kuin edellisessä.

Erika Valtonen arvelee selailleensa virsikirjaa jo ennen kouluikää.

— Pienenä varmaankin pitelin virsikirjaa joissakin häissä tai hautajaisissa, mutta varsinaisesti tutustuin siihen vasta koulussa, kun opin lukemaan. Virsikirjaa on käytetty ensimmäisestä luokasta alkaen.

— Koulussa opin monia virsiä, koska olin seitsemän vuotta peruskouluajasta musiikkiluokalla. Siellä laulettiin runsaasti lasten ja nuorten virsiä, sekä niitä kaikkein tutuimpia, esimerkiksi "Herra kädelläsi", "Jumalan kämmenellä" ja "Hoosianna". Olen aina pitänyt hirveästi laulamisesta, eikä virsienkään laulaminen ollut pakkopullaa.

Riparillakin virsiä

Rippikoulussa Erikan käsitys virsistä laajeni. Siellä oppi vieraammaksikin jääneitä virsiä.

— En ole koskaan häpeillyt käyttää ääntäni kuuluvasti, ja muistan, että rippileirillä kun laulettiin, muut lauloivat omasta mielestäni kovin hiljaa. Sielläpä sitten kailotin häpeilemättä, hän naurahtaa.

Entä mikä merkitys virsillä on?

— Kun yleisesti ajatellaan, niin virrethän ovat tiiviisti yhteydessä jumalanpalveluselämään ja seurakuntatyöhön ylipäätään. Ne ovat tärkeä osa seurakuntaelämää, ja olisi vaikea kuvitella, että virsiä ei käytettäisi.

Virsiä löytyy monia eri vaihtoehtoja jokaiseen tilanteeseen. Ihmiset löytävät virsistä iloa, vahvistusta uskoon ja lohdutusta. Itselleni virsikirjan merkitys on suuri.

Tällä hetkellä, kun olen Teljän seurakunnassa töissä, niin käytän virsikirjaa monissa eri tilaisuuksissa lasten, nuorten, vanhusten kanssa. Säestän virsiä kykyni mukaan, jos kanttoria ei ole paikalla. Soitan ja laulan virsiä myös omalla ajallani, koska se on mukavaa. On aina myös hienoa tutustua uusiin virsiin.

Haikea puhuttelee

Erikan lempivirret ovat enimmäkseen uudempia, kuten "Herra kädelläsi" ja "Taivaan Isä suojan antaa". Myös tuttuun iltarukoukseen perustuva "Ilta on tullut Luojani" on tärkeä virsi.

— Mutta lempivirteni on virsi 318 "Jeesus sä ainoa". En ole tuntenut kyseistä virttä vielä kovin kauaa, mutta ihastuin siihen heti, kun kuulin sen.

Melankoliset ja sanoiltaan haikeat ja surulliset virret ovat niitä, joista pidän eniten. En tiedä miksi, saan niistä vain paljon enemmän tunnetta irti.

Kirkolliskokous hyväksyi nykyisen virsikirjan vuonna 1986. Se otettiin virallisesti käyttöön 1. adventtisunnuntaina 1987.

Nenät paikoilleen

Ylen Hyvän Nenäpäivänä arvuuteltiin, mikä nenä kuuluu piispalle ja mitkä Porin kirkkoherroille. Leikkimielisessä arvauskisassa oli jutun jujuna miettiä, näkeekö nenäänsä pidemmälle. Vuoden nenäliinat voitti arvauskisassa **Arja-Liisa Lindeman**. Kiitos Nenäpäivään osallistuneille.

Piispa Kari Mäkinen

Pertti Hietalahti, Pihlava

Antti Koivisto, Länsi-Pori

Kari Erkkola, Keski-Pori

Heimo Hietanen, Ahlainen ja Reposaari

Helge Ranta, Porin Teljä

Suurten sinfonisten urkujen juhlaa

Urkufestivaali Keski-Porin kirkossa 25.11. – 2.12.

Sunnuntai 25.11.
Klo 10 Juhlamessu
Uusien Paschen-urkujen käyttöönotto, lääninrovasti Pertti Hietalahti avustajineen liturgina kirkkoherra Kari Erkkola
Sekakuoro Tempori, Naiskamarikuoro Sempre-Balanssi, joht.Ognian Vassilev, kanttorina Paavo Rusava, urkurina Juhani Romppanen
Klo 19 Uusien Paschen-urkujen vihkiäiskonsertti
Juhani Romppanen, urut
- liput 5 euroa

Maanantai 26.11.
Klo 12 Eero Annala, urut
- vapaa pääsy
Konsertin jälkeen opastettu urkujen esittely parvella.
Klo 19 Kurt Lueders, urut
- liput 10/5 euroa
Konsertin jälkeen opastettu urkujen esittely parvella.

Tiistai 27.11.
Klo12 Anu Pulkkinen, urut
- vapaa pääsy
Klo 19 Hans Fagius, urut
- liput 10/5 euroa

Keskiviikko 28.11.
Klo 12 Dag-Ulrik Almqvist, urut
- vapaa pääsy
Klo 19 virsiurkuilta
Kamarikuoro Voix Humaine, johtajana Paavo Rusava
Dag-Ulrik Almqvist, urut
Markku Kilpiö, juonto
- ohjelma 5 euroa

Torstai 29.11.
Klo 12.30 koululaiskonsertti, Kalevi Kiviniemi, urut – (loppuun varattu)
Klo 19 Kalevi Kiviniemi, urut
- liput 10/5 euroa

Perjantai 30.11.
Klo 19 Pori Sinfonietta
Jukka Iisakkila, kapellimestari
Hanna Kronqvist, sopraano
Mia Huhta, mezzosopraano
Tom Nyman, tenori
Kristjan Mõisnik, bassobaritoni
Porin Filharmoninen kuoro, valm. Ognian Vassilev
- liput 15/13/12/6/3 euroa

Lauantai. 1.12.
Klo 19 Wolfgang Seifen, urut
- liput 10/5 euroa

Sunnuntai 2.12.
Klo 10 ensimmäisen adventtisunnuntain messu,
Keski-Porin kirkkokuoro
Ruosniemen seurakuntakuoro
kanttorina ja kuorojen johtajana Paavo Rusava
urkurina Juhani Kemppainen
Klo 19 Chorus Cathedralis Iuniorum, Turun tuomiokirkon poikakuoro
johtajana ja solistina Heikki Rainio, tenori
Markku Hietaharju, urut
- liput 10/5 euroa

Pori Organ Raumalla
Perjantai 30.11. Rauman Pyhän ristin kirkko
klo 19 Wolfgang Seifen, urut
- liput 10/5 euroa

Liput ennakkoon:
Musiikki Belisa
Itäpuisto 7, 28100 Pori
(02)632 4400
info@belisa.fi
Lippuja kirkon ovelta
alkaen tuntia ennen konsertteja.

Lippujen alempi hinta: opiskelijat, eläkeläiset
Lapset alle 12 vuotta veloituksetta konsertteihin 25.-29.11. ja 1.-2.12.

Keski-Porin kirkon urkujen julkisivu noudattaa kirkon uusgoottilaista arkkitehtuuria.

Keski-Porin kirkon urut käyttöön

Juhlaviikko aloittaa uuden aikakauden Keski-Porin kirkon historiassa.

Keski-Porin kirkkoon on valmistunut ranskalais-romanttiseen tyylisuuntaan pohjautuvat urut, jotka ovat Suomessa lajinsa suurimmat. Koko ei kuitenkaan ole pääasia, vaan se että urut on rakennettu uusgoottilaiseen tiilikatedraaliin täsmälleen sopiviksi.

Urut vihitään käyttöön 25. marraskuuta. Samana päivänä alkaa sunnuntaista sunnuntaihin kestävä urkufestivaali, jolloin uusia urkuja soittavat alansa huiput.

Vihkiäiskonsertin soittaa Keski-Porin kirkon urkuri **Juhani Romppanen**, joka on viimeiset viisi vuotta tehnyt töitä uusien urkujen eteen.

Keski-Porin kirkon uusia urkuja suunniteltaessa asetettiin tavoitteeksi monipuolinen ja inspiroiva seurakuntasoitin ja taiteellisuudesta tinkimätön, ranskalais-romanttista traditiota noudattava soitin. Ranskalais-romanttinen urkujenrakennustyyli syntyi gotiikan katedraalien pehmeässä ja sinfonista urkusointia suosivassa akustiikassa. Keski-Porin kirkko puolestaan on tunnettu erityisen pitkästä jälkikaiusta ja sitä kautta hienosta akustiikastaan.

Suomessa Porin uusi soitin on harvinainen. Ranskalais-romanttisen tyylisuunnan urkuja on rakennettu vuonna 1995 Helsingin Kallion kirkkoon, jossa on 48-äänikertaiset urut, ja vuonna 2003 Juvan kirkkoon, jonka soittimessa on 39 äänikertaa.

Tarkkojen selvitysten ja urkutehtaiden kilpailuttamisen jälkeen tehtiin sopimus 58-äänikertaisen soittimen rakentamisesta Saksassa.

Äänikertojen määrä harkitaan tarkasti.

— Jokaisen äänen tulee itsessään olla kaunis ja musiikillisesti hyödyllinen, korostaa professori **Kurt Lueders**.

— Rakentamisessa tavoitteena oli luoda erilaisia ranskalaisen tradition mukaisia yksittäisiä sointivärejä ja samalla taata maksimaaliset yhdistelymahdollisuudet ja kehittymisedellytykset muhkeaan ja ennen kaikkea tyylikkääseen, majesteettiseen ja riemulliseen sointiin, hän jatkaa.

Lueders suunnitteli Keski-Porin urkujen disposition. Hän toimii Pariisissa Sorbonnen yliopiston musiikin osaston johtajana, Versaillesin konservatorion urkujensoiton professorina ja kirkkojen urkurina.

Toisena ulkopuolisena asiantuntijana oli urkutaiteilija **Eero Annala** Keravalta.

— Keski-Porin kirkon uusien urkujen kaikissa eri suunnittelu-, rakennus- ja äänitysvaiheessa on tehty uskomaton määrä työtä. Voin vakuuttaa, että soittimen jokaiseen yksityiskohtaan on paneuduttu huolella ja suurella sydämellä. Tämä kaikki edellyttää urkujen rakentajilta vankkaa ammattitaitoa, kokemusta ja myös nöyryyttä hankkia tieto-taitoa uuden edessä. Lopputulos seisoo, arvoisa kuulija, kirkon parvella. Lopputulos on vaikuttava kokonaisuus, soiva instrumentti. Mielestäni ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä urkuhanke olisi Suomen urkuhistorian yksi merkittävimmistä, Annala hehkuttaa.

Myös Lueders uskoo vakaasti Porin urkuihin.

— Kaikki tämän valtavan musiikkihankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuneet toivovat, että tätä projektia pidetään yhtenä urkujen rakentamisen virstanpylväänä 2000-luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä, arvokkaana panostuksena Porin, Suomen ja jopa koko Euroopan kulttuurielämälle.

Urkujen soinnissa kuulee mielestäni kaikki ihmiselon kirjot; levollisuuden, kiihkeyden, ahdistuksen, lohdutuksen, ilon, surun, ristin roson ja armon.

Eero Annala
urkutaiteilija, asiantuntijana
Keski-Porin urkurakentamisessa

Kuvat: Helmuth Gripentrog, Juhani Romppanen, Kimmo Turtiainen.

Porilaista urkuhistoriaa

© KIRKKO PORISSA

Poriin rakennettiin ensimmäinen kirkko kaupungin perustamisen aikoihin noin 450 vuotta sitten. Nykyisen Satakunnan museon kohdalla sijainneessa puukirkossa oli todennäköisesti myös pienet urut, jotka tuhoutuivat Porin palossa 1698.

Uusi puukirkko nousi samalle paikalle. Urkuri **Gabriel Lind** rakensi sinne 8-äänikertaiset urut vuonna 1774. Tämäkin kirkko tuhoutui koko kaupunkia koetelleessa tulipalossa vuonna 1852.

Uuden kirkon rakennustöitä hidastivat palonjälkeinen taloudellinen ahdinko sekä 1853 syttynyt Krimin sota.

Nykyistä Keski-Porin kirkkoa päästiin rakentamaan vuonna 1859 ja se valmistui 1863.

Kirkon ensimmäisinä urkuina toimivat väliaikaiseen kirkkoon hankitut 6-äänikertaisest urut. Niiden nahkaosat olivat kirkonrottien herkkua.

Uudet isot urut tilattiin vuonna 1870 urkujenrakentaja **Jens Alexander Zachariassenilta**, joka urkurakentamo aloitti tuolloin Uudessakaupungissa.

Helluntaina 1872 käyttöön vihityt Porin kirkon urut olivat ensimmäiset J.A. Zachariassenin itsenäisenä urkujenrakentajana valmistamat urut. Niissä oli 29 äänikertaa, vuonna 1927 Kangasalan urkutehdas laajensi ne 45-äänikertaisiksi.

Me porilaiset voimme olla kiitollisia siitä, että aikaisemmat sukupolvet halusivat rakentaa kaupunkiin uusgoottilaisen tiilikatedraalin, joka yhä todistaa olemassaolollaan Kristuksen ylösnousemusta.

Juhani Romppanen
Keski-Porin kirkon urkuri

Kangasalan urkutehtaan 50-äänikertaiset urut valmistuivat Keski-Porin kirkkoon vuonna 1966. Kirkon peruskorjauksen yhteydessä vuonna 1996 urut äänitettiin uudelleen ja niihin lisättiin tietokonepohjainen rekisterimuisti. Samalla hankittiin säestyssoittimeksi 4-äänikertainen urkupositiivi, joka sijaitsee kirkon etuosassa.

Vuonna 2006 neljäkymmentä vuotta palvelleet Kangasala-urut myytiin Romanian reformoidulle kirkolle. Urkurakentamo Zsolt Simo Romaniasta siirsi urut saman vuoden toukokuussa Transilvaniaan, Oradean kaupunkiin valmistuneeseen uuteen reformoituun kirkkoon.

Uudet Paschen-urut

Uusi lehti kääntyi vuonna 2002, jolloin Keski-Porin seurakunnan kirkkomuusikot tekivät aloitteen uusien urkujen hankkimiseksi Keski-Porin kirkkoon.

Keski-Porin kirkon urkutoimikunta aloitti vuoden 2003 alussa. Urkutoimintaan kuuluivat yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Seppo Ahti**koski, Keski-Porin seurakunnan kirkkoherra **Kari Erkk**ola, kiinteistöpäällikkö **Kalevi Lindfors**, hallintopäällikkö **Anita Savioja** ja Keski-Porin seurakunnan urkuri **Juhani Romppanen**. Toimikunnan piti selvittää Keski-Porin kirkkoon soinnillisesti ja arkkitehtonisesti sopivien uusien urkujen rakennustyyliä ja tehdä siitä ehdotus yhteiselle kirkkoneuvostolle

Urkutoimikunta päätyi ehdottamaan ranskalaisromanttiseen urkujenrakennustraditioon pohjautuvaa soitinta. Päätöksen lähtökohtana oli Keski-Porin kirkon rakentamisen aikakautena, 1800-luvun puolivälin jälkeen Ranskassa kukoistukseen nousseen urkujenrakentajan **Aristide Cavaillé-Collin** sinfonisen urkujenrakennusperinteen sopiminen sekä arkkitehtonisesti että akustisesti erinomaisesti Keski-Porin kolmilaivaiseen uusgoottilaiseen tiilikatedraaliin.

Tarjouskilpailuun jätettiin kahdeksan tarjousta, niitä saatiin Suomesta, Saksasta, Sveitsistä ja Hollannista.

Marraskuussa 2003 yhteinen kirkkovaltuusto päätti, että urut tilataan Saksasta **Paschen Kiel Orgelbau-rakentamosta**.

Uusien Paschen-urkujen hankintasopimus allekirjoitettiin 20.1.2004. Urkujen rakentaminen alkoi Saksassa keväällä 2004. Keski-Porin kirkon edelliset urut purettiin toukokuussa 2006.

Viime syksyn aikana valmistui urkufasadi. Vaativa äänitystyö alkoi tammikuussa 2007 ja on jatkunut näihin päiviin asti. Urkujen kokonaiskustannukset ovat noin 1,4 miljoonaa euroa.

Urkujen osia tuotiin kirkkoon kuusi rekkakontillista. Tässä fasadin eli julkisivun puuosat valmiina, keskellä näkyy jo pääpillistöä.

Pillitornin yläosa muistuttaa kirkon tornin valurautaista huippua.

Keski-Porin kirkon Paschen-urut

Keski-Porin kirkon uudet urut rakensi saksalainen urkurakentamo Paschen Kiel Orgelbau GmbH yhteistyössä ruotsalaisen Åkerman & Lund Orgelbyggeri AB:n kanssa.

Pariisilaisen urkuasiantuntija Kurt Luedersin suunnittelema dispositio sisältää 58 äänikertaa jaettuna kolmelle sormiolle ja jalkiolle.

Urkujen disposition soinnillinen rakenne pohjaa ranskalais-romanttiseen urkutraditioon. Urkujen sinfoninen sointi muistuttaa suurta orkesteria.

Soittimen julkisivun on suunnitellut urkurakentamo Paschenin johtaja Roland Monczynski. Urkujen fasadin perustana ovat ranskalais-romanttisen urkutyylin tyypilliset tunnusmerkit yhdistettynä Keski-Porin kirkon uusgoottilaiseen arkkitehtuuriin.

Lopullisen urkusoinnin aikaansaamisessa on onnistunut äänitystyö kaikki kaikessa. Äänitystyön tekivät urkujenrakentajat Kalevi Mäkinen ja Helmuth Gripentrog.

Grand Orgue Montre 16' -äänikerran suuri cis-pilli nostetaan fasadiin 8. maaliskuuta.

Urkujen äänityksestä keskustelemassa Kurt Lueders (edessä), Eero Annala ja Juhani Romppanen.

— Päämääränä oli luoda soitin, joka sulautuu saumattomasti kirkon arkkitehtuuriin ja kertoo jo ulkonäöllään soinnillisesta aikakaudestaan, kuvailee julkisivun suunnitellut Roland Monczynski.

Juhani Romppanen

Markku Kilpiö

Paavo Rusava

Kalevi Kiviniemi

Jari Iisakkila

Eero Annala

Ognian Vassilev

Kurt Lueders

Hanna Kronqvist

Anu Pulkkinen

Mia Huhta

Hans Fagius

Tom Nyman

Dag-Ulrik Almqvist

Kristjan Mõisnik

Voix Humaine

Heikki Ramio

CC1-Poikakuoro

Markku Hietaharju

Wolfgang Seifen

Pori Organ 25.11. – 2.12.

Festivaalin **esiintyjät**

Juhani Romppanen

Juhani Romppanen (s.1963) suoritti urkujensoiton ylimmän A-tutkinnon vuonna 1989 ja valmistui samana vuonna musiikin maisteriksi. Ensikonserttinsa hän soitti 1993. Lahden kansainvälisen urkuviikon nuoreksi taiteilijaksi hänet valittiin 1995.

Romppanen on konsertoinut kotimaan lisäksi eri puolilla Eurooppaa. Soololevy Marcia on vuodelta 2002. Hän on toiminut vuodesta 1990 Keski-Porin kirkon urkurina ja vuodesta 2005 Pori Organ -festivaalin taiteellisena johtajana.
Vihkiäiskonsertti 25.11. klo 19

Eero Annala

Eero Annala (s. 1960) on konsertoinut kaikissa Suomen merkittävissä urkukonserttisarjoissa ja eri puolilla Eurooppaa. Ensimmäinen soololevy Intrada julkaistiin 1995.

Hän on toiminut Keravan seurakunnan kanttorina vuodesta 1990. Lisäksi hän on tuntiopettajana Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin osastolla ja toimii Keravalla Helmimusiikkia-konserttisarjan taiteellisena johtajana.
Lounaskonsertti ma 26.11. klo 12

Kurt Lueders

Valmistuttuaan Yalen yliopistosta vuonna 1972 Kurt Lueders on asunut Pariisissa. Hän on valmistunut 2002 tohtoriksi Sorbonnen yliopistosta aiheenaan Alexander Guilmantin(1811-1911) elämä ja teokset.

Lueders keskittyy levytyksissään, luennoillaan, mestarikursseillaan ja kirjoituksissaan 1800-luvun urkuestetiikkaan ja repertuaariin. Kurt Lueders toimii urkurina Saint-Esprit-kirkossa Pariisissa ja Saint-Maurice-kirkossa Beconissa, Versaillesin konservatorion urkujensoiton professorina sekä Sorbonnen yliopiston musiikin osaston johtajana.
Urkukonsertti ma 26.11. klo 19

Anu Pulkkinen

Anu Pulkkinen (s. 1973) on konsertoinut eri puolilla Suomea ja muualla Euroopassa. Anu Pulkkinen toimii Kuopion tuomiokirkkoseurakunnassa kanttorina.
Lounaskonsertti ti 27.11. klo 12

Hans Fagius

Hans Fagius(s. 1951) on konsertoinut kaikkialla Euroopassa sekä Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Australiassa ja levyttänyt mm. J.S. Bachin kaikki urkuteokset.

Fagius nimitettiin 1989 Tanskan Kuninkaallisen musiikkikorkeakoulun urkujensoiton professoriksi ja 1998 Ruotsin kuninkaallisen musiikkiakatemian jäseneksi.
Urkukonsertti ti 27.11. klo 19

Dag-Ulrik Almqvist

Dag-Ulrik Almqvist (s. 1972) toimii Helsingin Tomaksen seurakunnan musiikinohjaajana sekä kamarikuoro Chorus Sanctae Ceciliaen taiteellisena johtajana sekä Suomen ruotsinkielisen kirkkomusiikkiliiton musiikillisena johtajana.
Lounaskonsertti ke 28.11. klo 12

Virsiurkuillan esiintyjät

Voix Humaine on 2007 alussa perustettu Keski-Porin seurakunnan kamarikuoro, joka on koottu vankan kuorolaulukokemuksen omaavista laulajista. Kuoron työskentely on projektiluonteista. Tänä syksynä harjoitusohjelmassa on ollut Markku Kilpiön kuorolle tekemien porilaisten kansankoraalisovituksien lisäksi J.S. Bachin kantaatti nro 80 "Ein feste Burg ist unser Gott". Kuoron on perustanut ja sitä johtaa kanttori Paavo Rusava.

Paavo Rusava valmistui Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin koulutusohjelmasta vuonna 1994. Laulun Autkinnon hän suoritti 1996. Laulajana Rusava on esittäytynyt muun muassa soololevyllä "Taivaaseen käy matkamme" (v. 2000) sekä MILS-levymerkillä julkaistuilla äänitteillä "Adventus Domini!" (2002) ja "Tulkaa minun tyköni" (2005).

Paavo Rusava on toiminut vuodesta 2002 Keski-Porin seurakunnan kanttorina ja johtaa perustamiensa Cantores Vesperi –mieskuoron sekä Voix Humaine –kamarikuoron lisäksi myös Keski-Porin Kirkkokuoroa.

Markku Kilpiö on koulutukseltaan teologian maisteri ja sivutoiminen kanttori. Hän on toiminut mm. kirkollisen viestinnän palveluksessa radiossa ja lehdistössä, kirkon koulutuskeskuksessa musiikkialaa edustavana opettajana ja Sibelius-Akatemian kirkkomusiikkiosastolla teologisten aineiden opettajana. Vuodesta 2004 Kilpiö on ollut Suomen Kirkkomusiikkiliiton toiminnanjohtajana.
Virsiurkuilta ke 28.11. klo 19, Kamarikuoro Voix Humaine, joht. Paavo Rusava, Dag-Ulrik Almqvist, urut, Markku Kilpiö, juonto

Kalevi Kiviniemi

Kalevi Kiviniemi (s. 1958) on kansainvälisesti arvotettu konserttiurkuri. Kiviniemen taiturillisuus, monipuolisuus ja rohkeat ohjelmistovalinnat ovat tehneet hänestä yhden maailman kysytyimmistä urkutaiteilijoista. Hän on tehnyt yli 100 levytystä.

Kiviniemi toimi Lahden kansainvälisen urkuviikon johtajana 1991-2001 ja Lahden Ristinkirkon urkurina 1985-2000. Tunnustukseksi merkittävistä ansioistaan urkutaiteen alalla Kalevi Kiviniemi on saanut useita palkintoja: Kansainvälisten arvioiden mukaan Kiviniemi kuuluu aikamme merkittävimpiin muusikoihin.
Urkukonsertti to 29.11. klo 19

Pori Sinfonietta

Pori Sinfonietta esittää Pori Organ –festivaalilla W.A. Mozartin laajan teoksen Messu c-molli K.427.

Orkesterin kapellimestarina ja taiteellisena johtajana on toiminut Jari Iisakkila syyskaudesta 2006 alkaen.

Konsertissa esiintyy myös Porin Filharmoninen kuoro. Se on perustettu 1995, laulajia on noin 80. Sen taiteellisena johtajana toimii diplomi-kuoronjohtaja Ognian Vassilev.

Illan solisteina ovat Hanna Kronqvist, sopraano, Mia Huhta, sopraano, Tom Nyman, tenori ja Kristjan Mõisnik.
Pori Sinfonietta 30.11. klo 19

Wolfgang Seifen

Wolfgang Seifen (s. 1956) on toiminut improvisaation ja liturgisen urkujensoiton opettajana Stuttgartin musiikin ja esittävän taiteen korkeakoulussa ja Düsseldorfin Robert Schumann –korkeakoulussa. Hänet nimitettiin kunniaprofessoriksi 1995 ja Berliinin taiteiden yliopiston improvisaation ja liturgisen urkujensoiton professoriksi vuonna 2000.

Seifen on konsertoinut eri puolilla maailmaa ja tehnyt lukuisia kuoro- ja urkusävellyksiä ja kamarimusiikkia sekä levytyksiä. Hän on kirjoittanut teoksia urkujen rakentamisesta ja urkuimprovisaatiosta.
Urkukonsertit Pe 30.11. klo 19 Rauma, Pyhän ristin kirkko ja La 1.12. klo 19 Keski-Porin kirkko

Turun tuomiokirkon poikakuoro

Chorus Cathedralis Iuniorum, Turun tuomiokirkon poikakuoro perustettiin 1987 esikuvanaan eurooppalaiset poikakuorot. Pääkuoron vahvuus on noin 36 laulajaa, joiden ikä vaihtelee 8-22 vuoteen. Kuoron ohjelmistoon kuuluu säestyksettömän a capella -ohjelmiston ohella suuria orkesteriteoksia.

Poikakuoroa johtaa Heikki Rainio. Hän toimii Turun Maarian seurakunnan johtavana kanttorina ja liturgisen laulun opettajana Turun konservatoriossa. Illan urkuri Markku Hietaharju on Turun tuomiokirkon urkuri ja opettaa urkujensoittoa Sibelius-Akatemiassa.
Kuorokonsertti su 2.12. klo 19

Ennakkoluuloja puolin ja toisin

Romanit tulivat Suomeen viisisataa vuotta sitten. Suomen romanit ovat siis suomalaisia ties kuinka monennessa polvessa. He ovat myös kristittyjä, ja vieläpä evankelis-luterilaisia. Jokin tämän 10 000 hengen joukon silti erottaa suomalaisesta valtaväestöstä.

Kimmo Ahonen

Rainer Friman haluaa saada romanit nykyistä aktiivisemmin mukaan kirkon ja muun yhteiskunnan toimintaan.

Laulaja-kirjailija-kolumnisti **Rainer Friman** tekee kovasti töitä kaataakseen näitä aitoja. Kirkkohallitus nimittikin hänet Romanit ja kirkko -neuvottelukunnan jäseneksi.

Friman on ottanut tehtäväkseen asioista tiedottamisen ja keskustelujen avaamisen. Yksi työryhmän tärkeimpiä tehtäviä on ottaa kantaa niinkin laajaan kokonaisuuteen kuin romanit yhteiskunnassa. Kyseessä ei siis ole pelkästään kirkon sisäinen toiminta, vaan myös muu yhteiskunnallinen elämä.

— Me valitetaan sitä, ettei valtaväestö tunne meitä. Miten se voi tuntea, jos ei me haluta vuorovaikutusta?

Ongelma on siinä, että romanit jäävät helposti muun yhteiskunnan ulkopuolelle. Friman kertoo esimerkin Helsingistä, missä hän opetti musiikkia Saalem-seurakunnassa 65 nuorelle romanille. Hän kysyi nuorilta, kenen kanssa he ovat seurakunnan toiminnassa. Vastaus oli "keskenämme". Seuraavaksi Frimania kiinnosti, kenen kanssa nuoret ovat koulussa. "Pakolaisten kanssa", kuului vastaus.

— Tietysti on hienoa, että he ovat pakolaisten kanssa. Mutta mikseivät he voi olla myös valtaväestön nuorten kanssa, Friman ihmettelee. Tavallisessa nuorisotyössä romaninuoret eivät kohtaa valtaväestön nuoria.

— He puhuvat eri kieltä.

Friman ei tarkoita tässä romanikieltä, sillä harva nuori puhuu sitä äidinkielenään. Ajatukset vain eivät kohtaa, mistä syystä nuoret elävät keskenään eri maailmoissa, vaikka asuvat samalla kadulla ja käyvät samaa koulua. Tässä asetelmassa romaninuori jää häviäjän puolelle. Koulu jää helposti kesken, ja ilman koulutusta koko yhteiskunta sulkee ovensa.

Syyttelystä kohti yhteisiä ratkaisuja

Ongelma on olemassa, ja syypäitäkin löytyy kasoittain. Vuoden 1594 kirkolliskokous päätti, ettei romaneita saa kastaa, vihkiä eikä siunata. Myös sairaanhoito kiellettiin. Lait on muutettu, mutta rasismi ei ole kadonnut. Syy ei ole pelkästään valtaväestössä.

— Romanienkin on uskallettava katsoa peiliin. Romaniväestö on aika rasistista, Friman uskaltaa sanoa.

Hän toivoo, että romanit lähtisivät itse aktiivisesti mukaan yhteiskunnalliseen toimintaan. Samaan hengenvetoon hän nostaa koulutuksen tärkeyden uudelleen esiin.

— Romani syrjäytyy väkisinkin, ellei kouluta itseänsä.

Tämä ei ole mikään uusi tieto. Koulun kesken jättäminen ja työttömyys lisäävät tilastojen mukaan riskiä syrjäytyä yhteiskunnasta, ja sama pätee kaikkiin yhteiskuntaryhmiin.

Romanikulttuuriin kuuluu perhekeskeisyys, ja lasten hoitaminen kotona on osa sitä. Kunnallista päivähoitoa, esiopetusta ja peruskoulua ei ole arvostettu. Asenteet ovat kuitenkin muuttuneet. Tämän päivän lasten vanhemmat suhtautuvat koulutukseen myönteisemmin kuin omat vanhempansa tai isovanhempansa aikoinaan.

Kulttuurissa on tapahtunut muitakin muutoksia. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen asiantuntija Kimmo Granqvist määrittelee romanikielen vakavasti uhanalaiseksi. Vain joka toinen romani osaa romanikieltä, ja vielä harvempi on oppinut sen ensimmäisenä kielenään. Kieli ja kulttuuri kuuluvat yhteen, ja kielen unohtuessa myös kulttuuri muuttuu.

Muutoksista huolimatta romanikulttuuri eroaa muusta suomalaisesta kulttuurista sen verran, että ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta kaivataan puolin ja toisin. Eikä ole mikään helppo tehtävä säilyttää tässä yhteiskunnassa oikeaa romanikulttuuria ja elää samalla normaalia elämää.

Ihmiseltä ei myöskään voi vaatia pallottelua kahden roolin välillä. Jos on sataprosenttisesti suomalainen ja saman verran romani, miksei voi la molempia yhtä aikaa? Friman uskoo, että kaikki suomalaiset voivat elää sopusoinnussa keskenään.

— En näe ylitsepääsemättömiä esteitä. Se on ongelma, jos kulttuuri tulee väliin, eivätkä ihmiset kohtaa. Ihminen on tärkeämpi kuin kulttuuri.

Ihminen voittaa instituution

Viime vuosina kirkon ja romanien välinen vuoropuhelu on lisääntynyt. Kirkko on ollut osaltaan aktiivinen ja saanut diakoniatyöllä paljon aikaiseksi.

— Vaikka eihän kirkolla instituutiona ole mitään jakoa. Ei instituutio kohtaa ihmistä, vaan ihminen kohtaa ihmisen.

Vaikka suurin osa romaneista kuuluu Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon, monet osallistuvat mieluummin vapaiden suuntien toimintaan. Frimanin mielestä evankelis-luterilainen kirkko on oivaltanut sen, että uskonnollisuus ja elämä ovat kaaria, joihin mahtuu nousujen ja laskujen lisäksi myös tasaista matkaa.

— Koen luterilaisen kirkon avoimena, sinne mahtuu ihmisen arki sellaisena kun se on.

Vapaissa suunnissa Jumala ajatellaan aktiivisena. Romani hyppää helposti mukaan toimintaan, jossa koko ajan tapahtuu ja samalla pääsee kokemaan suuria tunteita.

— Luterilaiset ovat ymmärtäneet armon. Se on jotain muuta kuin tunnetila. Jumala on niin suuri, että elämään mahtuu myös tasaista matkaa, ilman suuria tunteita.

Lotta Nuppola

Ruustinnan ideasta **sitkeä kielikerho**

Ruustinna Lisa Ekko tuskin arvasi, että hänen perustamansa kielikerho voi hyvin vielä 50 vuotta myöhemmin.

The English Club juhlapäivänään. Takarivistä alkaen Annikki Pohjavirta, Aila Wilska, Irma Holopainen, Kirsti Jukkola, Synnöve Lassila, pianon takana Aila Nysten, Maren Jaakkola, Marja-Liisa Tähtinen, eturivissä Pirkko Lettolammi, Pirkko Veromaa ja Terttu Sario.

Tammikuussa 1957 oli englannin kerhon perustamisesta pieni lehti-ilmoitus. Sen innoittamana kerääntyi sateisena iltapäivänä Porin NTKY:n talolle kielikerhosta kiinnostuneita.

— Jos soitat esimerkiksi pianoa etkä koske kokonaiseen vuoteen koko instrumenttiin, tulet huomaamaan, että lopulta et enää soitakaan. Aivan sama pätee vieraisiin kieliin, kuvaili ruustinna Ekko perustamansa englannin kerhon tarpeellisuutta.

Lisa Ekko (1901 – 1975) oli Keski-Porissakin pappina toimineen **Paavo Ekon** puoliso. Pappisvihkimystä vaille valmis teologian maisteri Paavo Ekholm ja norjalaissyntyinen ulkomaankirjeenvaihtaja Lisa Lohrmann avioituivat 1927. Vuonna 1935 nimi vaihdettiin Ekoksi. Poriin he muuttivat vuonna 1954.

NTKY:n tiloissa kokoontuivat englanninkerholaiset myös 50-vuotisjuhlaistuntoonsa. Yleensä kokoonnutaan kodeissa, joten monet kerholaiset olivat English Clubin syntysijoilla ensimmäistä kertaa.

Esivallankatu 6:ssa sijaitseva Naisten ja Tyttöjen Kristillisen Yhdistyksen talo on muuttunut sekin. Yhdistys on lahjoittanut talon Porin seurakunnille ja se on remontoitu Porin Teljän seurakunnan tarpeisiin. Toki Esivallankatu 6:ssa on edelleen myös NTKY:n toimintaa.

Pirkko Lettolammille paikka tuo mieleen lapsuusmuistoja.

— Kävin täällä pikkutyttönä kerhoa, jossa pienimmät riipivät neulatyynyntäytettä lastenkoti Riutulan hyväksi.

In English, please!

Kokoontumisissa pyritään kieli vaihtamaan englanniksi jo eteisessä.

— In English, please! pyytää kerhon puheenjohtaja **Irma Holopainen** juhlaistunnossakin. – Liekö syynä epätavallisen juhlava kokoontumiskerta vai paikalla ollut vieraampi väki, mutta loppujen lopuksi enin osa keskustelusta käytiin tällä kertaa suomeksi.

Englannin kerhoon kuuluu toistakymmentä naista, joita yhdistää kiinnostus kieliin. Vuosien varrella on myös ystävystytty ja näin kerhosta on tullut entistäkin tärkeämpi. **Kirsti Jukkola** oli valmistanut juhlaan monikielisen runomuotoisen muistelman, jossa lämpimästi muistettiin myös entisiä jäseniä.

Matkustavaiset kerholaiset tuovat kokoontumisiin myös matkaterveisiä – tietysti englanniksi.

Hyppäykset muihin kieliin piristävät välillä. On tutustuttu saksaan, espanjaan, ranskaan, latinaan, viroon. Kiinnostusta viron kieleen selittää myös se, että sattumalta tutuksi tullutta virolaista taiteilijaa **Eevi Tihemetsia** kerho tuki Viron vaikeina vuosina.

Abide with me

Läksyt kuuluvat englannin kerhossa asiaan. Aiemmin ne olivat oppikirjoista, mutta nykyisin luetaan enimmäkseen novelleja.

Kokoontumisten aikana jokainen saa lukea ääneen. Kukaan ei voi jäädä tuppisuuksi – eikä varmaan haluaisikaan.

Jo Lisa Ekko toi kerhoon suositun englantilaisen runoilijan **Patience Strongin** kirjan "Passing Clouds". Kirjan lämminhenkiset ajatelmat ovat olleet hyvä lisä kerhoistunnoissa. Samalta tekijältä on tilattu myös muita kirjasia. Patience Strongin tekstit kuuluvat kerhon perinteisiin.

Useasti kerhoilta päättyy kauniiseen iltavirteen "Abide with me" – Oi, Herra luoksein jää.

Maija-Leena Seppälä

PORIN SEURAKUNNAT
marras - joulukuussa 2007

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.11. jumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Niilo Suhonen, Hanneli Grönlund — Su 2.12. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund, Anne Saarisen virkaansiunaaminen, kirkkokahvit srk.kodissa — To 6.12. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund, jumalanpalv. jälkeen seppeleenlasku sankarimuistomerkille — Su 9.12. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 16.12. sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni

Ahlaisten seurakuntakoti

Naistenpiiri joka toinen Ke 13, parittomat viikot
Lähetyspiiri joka toinen Ti 13, parilliset viikot, 27.11. vieraana Petri Sihvonen Lähetysyhdistys Kylväjästä
Piirien joulujuhla Ti 11.12. klo 13

Kellahden päiväpiiri

Kodeissa kerran kuukaudessa, paikka ja aika ilmoitetaan myöhemmin kirkollisissa ilmoituksissa.

Hartaushetki

Vanhustenrivissä To 29.11. klo 12 — Vanhainkodilla To 29.11. klo 13.30

Diakonissa

Anne Saarinen tavattavissa p. 548 6027 tai 0400 309 801, vastaanotto seurakuntakodilla tiistaisin klo 9-11 ja keskiviikkoisin klo 9-10.

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Juhlamessu Su 25.11., uusien Paschen-urkujen käyttöönotto, lääninrovasti Pertti Hietalahti, liturgina kirkkoherra Kari Erkkola, Sekakuoro Tempori, Naiskamarikuoro Sempre-Balanssi, joht. Ognian Vassilev, kanttorina Paavo Rusava, urkurina Juhani Romppanen — Su 2.12. adventtisunnuntain messu, Pirkko Heikkilä, Tuija Kruus, Kari Erkkola, Laura Leverin, Keski-Porin kirkkokuoro, Ruosniemen seurakuntakuoro, kanttorina ja kuorojen johtajana Paavo Rusava, urkurina Juhani Kemppainen, kirkkokahvi, pienryhmätyö, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11, Kynttilä syttyy — To 6.12. sanajumalanpalvelus, Osmo Kauppinen, Kari Erkkola, Porin Mies-Laulu, joht. Guido Ausmaa, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, pienryhmätyö — Su 9.12. messu, Pekka Aalto, Laura Koukkari, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, kristillinen päiväkoti, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11, Valo laajenee — Su 16.12. messu, Laura Koukkari, Laura Leverin, Paavo Rusava, joulukorttikolehti, kirkkokahvi, diakoniatyö, pyhäkoulu kirkkotuvassa klo 10-11, jo joulu sarastaa
Vanhan käsikirjan rippi ja ehtoollinen Su 25.11. klo 17, Pekka Aalto, Juhani Kemppainen
Pori Organ festivaali 25.11.-2.12. Konsertit klo 19, ma-ke lisäksi klo 12. Ks. sivu 7.
Porin Mies-Laulun isänmaallinen konsertti Ke 5.12. klo 19, joht. Guido Ausmaa, Satakunnan Sotilassoittokunta, joht. Riku Huhtasalo, Juhani Romppanen, urut
Palmgren Konservatorion kamarikuoron joulukonsertti La 8.12. klo 18, joht. Agnes Paratzky
Sävelsirkkujen joulukonsertti Ma 10.12. klo 19
Satakunnan Sotilassoittokunnan joulukonsertti Pe 14.12. klo 19, joht. Riku Huhtasalo, solistina Pentti Hietanen, tenori
Juhlava joulukonsertti La 15.12. klo 19, Sekakuoro Tempori, Naiskamarikuoro Sempre-Balanssi, joht. Ognian Vassilev, Lapsikuoro Katajanmarjat, joht. Mira Vassilev, Juhani Romppanen, urut

Keski-Porin kirkkotupa

Raamattu- ja rukoushetki Ke 12.12. klo 18, Seitsemän ilmoitusta Joulun Herrasta, Seppo P Mäki-Arvela
On lähellä siunattu joulu To 20.12. klo 18 runoa ja musiikkia, Geza Nagy, Marika Haapajärvi, Kristian Nevalainen, Maire Koski
Raamattupiiri maanantaisin klo 14, käsitellään Jeesuksen vertauksia, viim. kerta 17.12., Marja-Leena Silvan
Matka halki Raamatun perjantaisin klo 10

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 25.11 ei jumalanpalvelusta, kirkkokuljetus Keski-Porin kirkon messuun: klo 9 Järvikorventien pää, Järvikyläntie, klo 9.05 Rohkeantien pää, klo 9.15 Lotskerintien pää, Hyvelä, Ylätien pää, Rännärinraitti, Kylänraitti, Alikyläntie, Ylikyläntie, Tormilaisentien pää, klo 9.30 Ruosniemen kirkko, Ruosniementie, Tuohimaantie, Karjasillantie, Asematie, klo 9.40 Isojoenrannan seurakuntakoti, Karjasillantie, Keski-Porin kirkko klo 9.50, paluu alkaen klo 12.15, tiedustelut Elina Virtalaine, p. 0400 309 821 — Su 2.12. adventin perhemessu, Pekka Aalto, Kristiina Jokinen, Elina Virtalaine, pyhäkoulu, Maire Riihimäki, kahvi ja myyjäiset, Ruosniemen Martat — Su 9.12., Tuija Kruus, Juhani Romppanen, Mesikäpälien joulujuhla — Su 16.12. sanajumalanpalvelus, Pirkko Heikkilä, Maire Riihimäki, Pentti Hannula, Juhani Kemppainen, joulukorttikolehti
Piirien yhteinen joulujuhla To 13.12. klo 18-20
Tyttis maanantaisin klo 17
Seurakuntakuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30
Hopeakerho tiistaisin klo 12, parittomat viikot
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parittomat viikot
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10 (ei 5.12. sunnuntain perhemessu korvaa kerhokerran)
Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot ; 28.11. Laura Koukkari

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu Su 9.12. klo 12, Osmo Kauppinen, Juhani Kemppainen, joulukorttikolehti
Suomalainen Rapsodia ja afrikkalaisia rukouksia Su 25.11. klo 14, Anja Aallon runopiiri
Joulumarkkinat La 1.12. klo 10-13, klo 10-10.30 lasten kauneimmat, Juhani Kemppainen, Päivi Isonokari
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13
Pappi tavattavissa seurakuntakodilla To 22.11. ja To 29.11. klo 11-13, lämpimästi tervetuloa
Tyttis maanantaisin klo 15.30
Perheraamattupiiri tiistaisin klo 18, parittomat viikot, lastenhoito järjestetty
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parilliset viikot
Ruokailu keskiviikkoisin klo 12
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parilliset viikot
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, parittomat viikot; 21.11. Pirkko Heikkilä, 5.12. Pekka Aalto
Ollaan yhdessä, Peräsimentie 5, keskiviikkoisin klo 13
Viihdytään yhdessä, Messupolku 2 tiistaisin klo 13, parittomat viikot

Joulukorttikolehti

Jumalanpalveluksissa 9.12. klo 12 Pormestarinluodon seurakuntakoti, 16.12. klo 10 Keski-Porin kirkko ja klo 12 Ruosniemen kirkko. Tuo itsetehty tai ostettu joulukortti, jossa esim. joululaulun tai jouluvirren sanoja. Viemme kortit tervehdyksinä sairaalassa joulua viettäville. Voitko tulla jakamaan kortteja 4. adventtina iltapäivällä. Ole hyvä ja ota yhteyttä Marja-Leena Silvan, p. 0400 309767 tai Pirkko Heikkilä, p. 0400 309833. Kiitos! Keski-Porin seurakunta

Ruskahovi

Raamattupiiri Ma 26.11. klo 13.30
Levähtäkää vähän kerho To 29.11. klo 13.30
Hartaus, ehtoollinen To 13.12. klo 13.30, Pekka Aalto

Ruskakoti

Sunnuntaihartaus Su 2.12. klo 13.30

Toejoen pappila

Rukousilta Su 25.11. klo 18.30 ja Su 9.12. klo 18.30
Avoimien ovien askarteluilta Ke 28.11. klo 17.30
Varhaisnuorten kirkko Su 2.12. klo 14, Laura Leverin
Myyjäiset To 13.12. klo 17.30
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parilliset viikot
Tyttis keskiviikkoisin klo 17
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parittomat viikot

Lyttylän rukoushuone

Sanajumalanpalvelus Su 25.11. klo 12, Pirkko Heikkilä, Maarit Laakkonen, tekstit, Pentti Laine, laulu, Minna Sippola, rukous

Isojoenrannan seurakuntakoti

Hopeakerho Ke 21.11. klo 14 — Hopeakerho ke 5.12. klo 14, Isojoenrannan ja Ruosniemen hopeakerhot
Kauneimmat joululaulut lähetysillan aikaan Ti 11.12. klo 18, Pirkko Heikkilä, Pentti Hannula, Kerttu Roering, Marika Haapajärvi, laulu, Juhani Kemppainen

Seurakuntakeskus

"Lähellä Jeesusta" Pe 23.11. klo 18, Jan Roos, kahvi klo 17, Keski-Porin evankelioimistyö
Rukoilevaisseurat Su 25.11. klo 13
Retkipiiri Pe 30.11. klo 18

Hiljentymishetket valmistavat jouluun

Raino Salmijärvi

Hiljentymishetki joka arkipäivä 3.– 24.12. klo 11.15
Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14.

Porin seurakuntakeskuksen kappelissa on koko adventin ajan 3.12. – 24.12. hiljentymishetki joka arkipäivä klo 11.15 – 11.40. Hiljentymishetki on siis vielä jouluaattonakin. Itsenäisyyspäivänä ja sunnuntaisin hiljentymishetkeä ei järjestetä.

Retriitinomaiseen hiljentymishetkeen sisältyy Raamatun tekstejä ja virsiä. Näin arkipäivään sovelletaan retriittiä, jossa ollaan yhdessä Jumalan kasvojen edessä Sanan puhuteltavina.

Säännöllisyys tuo voimaa ja antaa syvyyttä hiljentymishetkille.

Järjestäjät toivovat, että kappeliin tullaan hyvissä ajoin hiljentymään itse ja antamaan toisille hiljentymismahdollisuus.

Adventin päätyttyä jouluun on seurakuntakeskuksessa 25.12. klo 14 joulupäivän tilaisuus, johon sisältyy tekstejä Raamatusta, virsiä ja rukousta. Päätteeksi juodaan joulukahvit.

Tilaisuus omaisensa tai läheisensä menettäneille

Su 9.12. klo 15
Aamuehtoollinen Ke 12.12. klo 8, Pauli Selkee, Juhani Kemppainen
Lähetyksen joulumyyjäiset To 13.12. klo 11-13
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19; 27.11. Veikko Kokkonen, 4.12. Pirkko Nieminen, 11.12. Mikko Takala, 18.12. Riitta Tuutti-Friman
40+ raamattupiiri sunnuntaisin klo 17, parittomat viikot
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30
Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15
Raamattupiiri torstaisin klo 10
Kuorot: Keski-Porin kirkkokuoro, kamarikuoro Voix Humaine ja Cantores Vesperi – mieskvartetti kokoontuvat viikoittain. Uudet laulajat, yhteydenotot Paavo Rusava, p. 0400 309837.
Adventinajan hiljentymishetket joka arkipäivä klo 11.15-11.40 kappelissa 3.-24.12. (myös jouluaattona, ei sunnuntaisin eikä to 6.12.), Raamatuntekstejä, virsiä, rukousta, joulupäivänä 25.12. yhdessäolohetki ja kahvit alasalissa klo 14 alkaen. Tulethan hiljentymishetkiin ajoissa.

Adventinajan tervehdyskäynnit

Tervehdyskäyntejä adventin aikana kotona asuville vuonna 2007 88-vuotta täyttäville. Yhteydet diakonissa Marja-Leena Silvan p. 6238 767 ma 9-11 ja ke 10-12.

Lapsityö

Lasten joulukirkot Ke 12.12. klo 9 ja klo 10 Keski-Porin kirkossa, Laura Koukkari, Juhani Romppanen, Päivi Isonokari, lastenohjaajat - Ei kerhoja Pe 7.12. — Lisätietoja Päivi Isonokari p. 0400 309 819

Väinämöinen

Hopeakerho tiistaisin klo 13, parilliset viikot

Varvinkatu 3

Runopiirin harjoitukset tiistaisin klo 13

Tähtikatu 12

Raamattupiiri Ke 21.11. ja Ke 5.12. klo 13

Maanmittarinkatu 9

Raamattupiiri To 29.11. ja To 13.12. klo 13

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.11. messu, Antti Yrjölä, kirkkokahvi —Su 2.12. perhemessu Reija Nordström,Sakari Salminen av. Marja Lehtonen — To 6.12. sanajumalanpalvelus, Samu Repo, kirkkokuoro Antti Yrjölä, lähetysmyyjäiset n. klo 11.15 -13 — Su 9.12. messu Antti Koivisto, kirkkokahvi — Su 16.12. messu Olavi Heino, lit. Reija Nordström
Seurakunnan joulujuhla Su 16.12. klo 17 (Ystävyyden ilta), Olavi Heino, Tiina Losoi juonto Osmo Aronen, kahvi
Joulukonsertti Su 22.12. klo 17, Ville Salonen, tenori, lapsikuoro, kirkkokuoro, ohjelma 5 e, tuotto Länsi-Porin kirkkokuorolle
Suomi 90 v. itsenäisyyspäivän musiikkituokio ja kahvit To 6.12. klo 15, erityisesti kutsutaan vuonna 1917 syntyneitä omaisineen, Jouni Kivimaa, Soili Korpela, Ilona Kontinen, Reija Nordström, Sakari Salminen. Ilmoittautumiset tarjoilun vuoksi 28.11. menn. srk. toimistoon p. 6370 572.

Lattomeren kirkko

Perhemessu Su 2.12. klo 12, Reija Nordström, Sakari Salminen
Lattomeren hautausmaalla To 6.12. klo 9 seppeleenlasku, Sakari Salminen

Pietniemen seurakuntatalo

Vauvakirkko Su 2.12. klo 16. Elina Kaunisto, Kristiina Heikkilä, Ilona Kontinen, oma helistin mukaan

Käppärän pieni kappeli

Saksankielinen hartaus Su 2.12. klo 18, Hans-Martin Röker, kirkkokahvi

Seurakuntaillat ja lähetyspiirit

Ulasoorin-Reikon seurakuntailta Ke 21.11. klo 18 Aune ja Pertti Krouvilla, Pertinpolku 43, Elina Kaunisto
Lattomeren lähetyspiiri Levolassa Ti 27.11. klo 18

Tyttö-ja poikatyö

Kerhot päättyvät viikolla 47 ja jatkuvat viikolla 4 vuonna 2008

IPPI-klubi

Isien ja poikien pizza- ja pelI-ilta Ti 27.11. klo 18.30 Pietniemen seurakuntatalolla, adventtijuhla

Nuorisotyö

Länsi-Porin kirkko Pe 7.12. klo 18 nuorten messu, kirkkokahvit — To 13.12. klo 18 nuorten joulujuhla
Nuorisokahvila, Ojurintie 2: Ke 28.11. ja 12.12. klo 18 Hengen ja Ruumiin ravintola, (= nuorten raamattupiiri) — La 8.12. klo 19 - 22.45

Lapsi- ja perhetyö

Lasten kauneimmat joululaulut Ti 11.12. klo 18 Länsi-Porin kirkolla
Perhekerhojen jouluinen kirkkohetki Ke 12.12. klo 10 Länsi-Porin kirkolla ja Lattomeren kirkolla
Perhekerhot Ti 9.30 - 11.30 Länsi-Porin kirkko — Ke 10-12 Pietniemen srk.talo — Ke 10-12 Lattomeren kirkko — Pe 9.30-11.30 Olotupa Ojurintie 2 — Perhekerhot jatkuvat viikolla 3.
Päiväkerhoja ei Pe 7.12.
Tiedustelut päivä - ja perhekerhoista Marja Lehtonen p 0400-309 818 tai marja.lehtonen@porievl.fi

Olotupa

Avoinna arkisin klo 10 – 14 - Olotuvan putiikki avoinna klo 10-18 (3 - 15.12.2007) — Viikkotoimintaa: Maanantaisin, puuropäivä, klo 11 lukkarinkoulu, yhteislaulua kanttorin kanssa, klo 14.30 naisten raamattupiiri, parittomilla viikoilla (vuoden viimeinen 3.12.) —Tiistaisin klo 12 veteraanikahvila — Keskiviikkoisin klo 11.30 hartaushetki —Torstaisin klo 11 Lähetyslaulajaiset, parittomat viikot — Perjantaisin klo klo 9.30 - 11.30 perhekerho, klo 11.30 - 12.30 verenpaineenmittaus — Olotupa joulukuu lalla 16.12.2007- 6.1.2008

Seurakuntaväen ja päiväpiirien adventtijuhla

Pe 7.12. Silokalliolla, ilm. diakoniatyöntekijöille tai srk.toimistoon 23.11. menn. puh. 6370 572. Bussi: klo 9 seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10, klo 9.15 Länsi-Porin kirkko, klo 9.25 Niittymaan koulu, klo 9.40 Lattomeren kirkko

Pihlava

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.11. ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm — Su 2.12. messu, Pirjo Tiira, Pertti Hietalahti, Eeva Lindholm — To 6.12. sanajumalanpalvelus, partiolaisten kirkkopyhä, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm, partiolaisten lipunnosto ja lupauksenanto klo 9.30 ja srk.talon iso sali lasten ja veteraanien juhla jumalanpalv. jälkeen — Su 9.12. messu, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm — Su 16.12. sanajumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm
Lasten adventtikirkko Ke 28.11. klo 10, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm
Kirkkokuoro maanantaisin klo 18.30
Kellarikirkko torstaisin klo 18 (ei 6.12.)
Raamattupiiri To 29.11. klo 18.30, Pirjo Tiira
Pöytä- ja kuusinäyttely La 1.12. ja Su 2.12. klo 11-15, La lisäksi diakoniatyön myyjäiset, kahvio, myynnissä ohraryynivellä ja rusinasoppaa, omat astiat mukaan
Järjestöjen joulumyyjäiset La 8.12. klo 11-13
Vanhemman väen joululounas La 15.12. klo 11, kuljetus kuten aikaisemmin, lisätied. p. 6481071 ma-pe klo 9-12, to lisäksi klo 16-17

Suosikit palaavat joulua virittelemään

Kuningas tulee ja Valon lapsi

Tuuli Seppälä

Kuningas tulee –jouluvaelluksen Porin seurakuntakeskuksessa kahtena lauantaina 24.11. ja 1.12. – Valon lapsi –joulumusikaalista on Meri-Porin lukion auditoriossa kuusi esitystä, ensi-ilta 9. joulukuuta.

Kuningas tulee –jouluvaelluksen yleisönäytökset ovat Porin seurakuntakeskuksessa kahtena lauantaina 24. marraskuuta ja 1. joulukuuta klo 12 – 14.

Jouluvaellus vie elämyksellisesti ensimmäisen joulun tapahtumiin Vanhan testamentin messiasodotuksista alkaen.

Evankelista Luukas johdattaa joukon jouluun viiden tapahtumapaikan kautta. Matka alkaa Kuningas Davidin valtaistuinsalista ja jatkuu Marian kodin ja paimenten niityn kautta seimen äärelle.

Jouluvaelluksella on Raamatun tekstejä ja tuttua adventti- ja jouluajan musiikkia. Siinä on myös **Kaija Ecrolan** säveltämiä uusia lauluja. Tekstiosan ja uusien laulujen sanat on kirjoittanut **Pertti Luumi**.

Kuningas tulee – jouluvaelluksen esitykset 24.11. ja 1.12. ovat kumpanakin päivänä puolen tunnin välein klo 12, 12.30, 13, 13.30 ja 14. Vaellus kestää noin 45 minuuttia. Vapaa pääsy.

Mummun kamarin kahvio on avoinna esitysten ajan. Lisäksi voi ostaa joulukortteja ja tehdä muita jouluisia hankintoja. Tuotto menee Kirkon Ulkomaanavulle.

Valon lapsi Pihlavassa

Pekka Simojoen ja **Anna-Mari Kaskisen** rakastettu joulumusikaali Valon lapsi nähdään Porissa muutaman vuoden tauon jälkeen. Siinä pääsee mukaan todellisen joulun etsimiseen ja kuulee jo klassikoiksi tulleita joululauluja, kuten "Joulyön hymni".

Valon lapsen esitykset ovat Meri-Porin lukion auditoriossa. Ensi-ilta on sunnuntaina 9.12. klo 17, muut esitykset su 9.12. klo 19, keskiviikkona 12.12. klo 18, sunnuntaina 16.12. klo 16 sekä vielä jouluviikolla maanantaina 17.12. ja keskiviikkona 19.12 klo 18.

Tarttuvat sävelet ja sanoitukset jäävät soimaan mielessä. "Joulu on taas, kulkuset soi. Jossakin äiti seimeen lasta kapaloi…". Valon lapsi –joulumusikaalin toteuttavat Pihlavan nuoret. Ohjelma 5 euroa.

Joulumyyjäisiä

Joulumarkkinat La 1.12. klo 10-13 Pormestarinluodon seurakuntakodilla
Adventtimyyjäiset La 1.12. klo 11-14 Väinölän kirkolla, mukana mm. diakoniapiiri, päiväkerho, tyttö- ja nuorisotyö, Teljän Tuikkeet, Itä-Porin Martat, Gideon naiset, keskustan alueen diakoniaompeluseura
Kauneimmat pöydät ja kuuset –näyttely La-Su 1.-2.12. klo 11-15 Pihlavan seurakuntatalolla, la lisäksi diakoniatyön myyjäiset
Myyjäiset Su 2.12. klo 13 Ruosniemen kirkolla, Ruosniemen Martat
Lähetysmyyjäiset Ti 4.12. klo 12-14 Diakonialaitoksen Martintalossa
Lähetysmyyjäiset To 6.12. klo 11.15-13 Länsi-Porin kirkolla
Suuret joulumyyjäiset La 8.12. klo 10-13 Porin seurakuntakeskuksessa, järj. vammaisjärjestöt ja eri toimintaryhmät
Myyjäiset La 8.12. klo 11-13 Sampolan kerhohuoneella, mukana lähetys- ja tyttötyö
Järjestöjen joulumyyjäiset La 8.12. klo 11-13 Pihlavan seurakuntatalolla
Reposaaren partiolaisten, Saaren Kiertäjät, myyjäiset Su 9.12. klo 13 Reposaaren pappilassa
Myyjäiset To 13.12. klo 17.30 Toejoen pappilassa
Lähetyksen joulumyyjäiset To 13.12. klo 11-13 Porin seurakuntakeskuksessa
Joulumyyjäiset La 15.12. klo 11 Teljän kirkolla, järj. lähetystyön johtokunta ja diakoniapiiri

Kirkon seurakuntasali

Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15

Pihlavan seurakuntatalo

Lähetyspiiri joka toinen To 18.30, parittomat viikot (ei 6.12), joulujuhla 13.12.
Miesten raamattupiiri joka toinen Ma 18, parittomat viikot, Kari Paukkunen
Ensivauvaryhmä Ti 27.11. klo 15-16, Anne Sippola

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12
Seurakuntapiiri joka toinen Ke 13, parilliset viikot
Lähetyspiiri joka toinen Ti 18.30, parittomat viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden toinen sunnuntai klo 12

Kanneljärvipiiri

Ma 26.11. klo 18 Syrjälässä ja 3.12. klo 18 Korpelassa

Joulumusikaali Valon lapsi

Pihlavan nuorten toteuttamana Meri-Porin lukion auditoriossa. Ensi-ilta Su 9.12. klo 17, muut esitykset 9.12. klo 19, 12.12., 17.12., 19.12 klo 18 ja 16.12. klo 16. Ohjelma 5 e.

Porin Teljä

Teljän kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 25.11. tuomiosunnuntain messu, Anu Päljänoja, Silja-Maaria Kavasto, Päivi Holkko, Kirkkokuoro — Su 2.12. messu, Hannele Harju, Raili Turtola, Anne-Marie Grundstén, Kamarikuoro, kirkkokuljetus — To 6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Raili Turtola, Päivi Holkko, partiolaisten lupauksenanto, Porin Poliisilaulajat johtaa Kauko Kivelä — Su 9.12. messu, Helge Ranta, Anu Päljänoja, Heli Lehtonen, iltapäiväkuoro — Su 16.12. messu, yhteissaarna Maija ja Jaakko Mäkelä, Silja-Maaria Kavasto, Anne-Marie Grundstén, Maijan lähtöjuhla, kirkkokahvit lähetyksen hyväksi
Kirkkokuljetus joka kuukauden 1. sunnuntai, lähdöt seuraavasti: klo 9.15 Esivallankatu 6, klo 9.20 400-vuotiskoti, 9.25 Diakonialaitos, 9.30 Rautatienpuistokatu 2, 9.35 Kasvihuoneenkatu 1-3, 9.40 Väinölän kirkko, 9.45 Puhurintie 1-3, 9.50 Ruskalinna. Paluu takaisin messun/kirkkokahvin jälkeen.
Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10.
Konsertti Su 25.11. klo 16, "Lauluja elämästä ja kuolemasta", pianotaiteilija Eveliina Sumelius-Lindblom, baritoni Hannu Niemelä
Porin Naislaulajien konsertti Su 2.12. klo 18
Lasten jouluseimi - Barnens julkrubba, Ti 4.12. klo 18, Mari Puska
Perheiden jouluaskarteluilta Pe 7.12. klo 18-20, Maija Salmijärvi, Eija Kymälainen, askarrellaan joulukortteja ja joululintu sekä koristellaan kynttilöitä, illan aikana myös kirkkohetki ja tarjoilu, tarvike- ja tarjoilumaksu 1 e/ hlö.
Diakoniapiirin joulujuhla Ti 11.12. klo 18, Taina Saine, Helena Kuusiranta, Miika Taipale, Heli Lehtonen
Joulumyyjäiset La 15.12. klo 11, järjestää lähetystyön johtokunta ja diakoniapiiri, Taina Saine
Ikämieskerho Koivulasalissa joka toinen tiistai klo 14, parilliset viikot, 27.11. Heino Kantola kertoo matkasta, 11.12. joulujuhla Silokalliolla, myös puolisot tervetulleita. Bussi Teljän kirkolta klo 13.30. Kerhon toiminta jatkuu 22.1. 2008

Väinölän kirkko

Perhekirkko Su 2.12. klo 11, Silja-Maaria Kavasto, Eija Kymälainen, Heli Lehtonen ja lapsikuoro Tuhannet sydämet, kahvitarjoilu, kolehtiin voi tuoda myös "pehmeää" eli villasukkia, lapasia, pipoja, kaulahuiveja.
Nuorten iltakirkko ehtoollisella Pe 30.11. klo 18, ehtoollisk.kirkon jälkeen nuortenilta, Anu Päljänoja, Juhana Saari
Adventtimyyjäiset La 1.12. klo 11-14, käsitöitä, laatikoita, joululeivonnaisia, kahvia, arvontaa, mukana mm. Väinölän diakoniapiiri, Väinölän päiväkerho, Teljän tyttö- ja nuorisotyö, Itä-Porin Martat, Gideon naiset, Teljän Tuikkeet, keskustan alueen diakoniaompeluseura, myyjäiset avaa Silja-Maaria Kavasto

Jatkuu sivulla 14

PORIN SEURAKUNNAT
marras - joulukuussa 2007

Jatkuu sivulta 13

JouluValoa Su 2.12. klo 18, Liekki-ryhmä laulaa ja laulattaa jouluisia säveliä sekä tarttuttaa jouluvaloa sydämiin, Hannele Harju, Sakari Leppänen sekä pieniä puheenvuoroja, tarjoillua.
Nuorten joulujuhla Ke 12.12. klo 19-22 Nuorten joulujuhla, Juhana Saari, Anu Päljänoja, Eeva Niiniviita, Erika Valtonen

Martintalo

Jumalanpalvelus Su 25.11. klo 11, Tapio Pastila, su 13 siioninvirsiseurat
Lähetysmyyjäiset Ti 4.12. klo 12-14, Silja-Maaria Kavasto

Ikäihmisten joulujuhla

Silokalliolla Ma 3.12. klo 11 Ikäihmisten joulujuhla, Taina Saine, Pirjo Paukkunen

Koko perheen musiikkijuhla

Seurakuntakeskus, 2. krs, To 5.12. klo 18.30, mm. lauluyhtye Lootus, Joykids-ryhmä ja Hanna-Maria Vahala. Kello 21 ilta jatkuu nuorisolle musiikin merkeissä, tarjoilua. Järj. Porin Kings Kids (JoyKids)-ryhmä yhteistyössä Teljän seurakunnan perhetyön kanssa.

Sampolan kerhohuone

Myyjäiset La 8.12. klo 11-13, Taina Saine, lähetys- ja tyttötyö

Honkala

Hartaus Ke 21.11. klo 14, Taina Saine

Ruskalinna

Joulumessu Ti 18.12. klo 13, Anu Päljänoja, Hannele Harju, Taina Saine, Anne-Marie Grundstén

Suomalainen palvelutalo

Hartaus Ti 4.12. klo 14, Raili Turtola ja 18.12. klo 14, Hanna-Maria Vahala

Iltapäiväkerho

(keskustelukerho) Eteläpuisto 10 A, 4. krs, joka toinen keskiviikko klo 13, parillinen viikko, Siiri Jaakkola

Lähetystyö

Koko perheen lähetysilta Ti 4.12. klo 18 Sampolan kerhohuoneella, Maija Mäkelä,
Tiilimäen lähetyspiiri Diakonialaitoksen Mäntyrinteen kerhohuone, klo 16 joka toinen torstai, 29.11. Taina Saine, ti 4.12. klo 12-14 Lähetysmyyjäiset, Silja-Maaria Kavasto
Ketjun kokoojat, Kansainvälisen diakonian ja lähetystyön kokoontuminen, Seurakuntakeskus Eteläpuisto 10 A 4. krs. joka toinen Ke 13-14.30, 21.11. Petri Sihvonen, 5.12. Maija Mäkelä

Raamattupiirit

Sampolan kerhohuone joka toinen To 19, (huom aika), parilliset viikot, Birgitta Komulainen p. 040 739 2375 — Kodeissa Koivulassa tiistaisin 17, tied. Liisa Syrjä p. 635 3970 / 050 370 9359 — Miestenpiiri, Teljän kirkolla joka toinen To 18, parilliset viikot, tied. Raimo Aalto p. 646 0039 — Väinölän kirkolla joka toinen Ma 18, parilliset viikot, tied. Hanna Kataja, p. 635 1718 — Harmaa-Kartanon kerhohuone joka toinen Ma 17, parittomat viikot, tied. Aino Lehtimäki p. 044 355 7669 — Esivallankatu 6, joka toinen Ma 15, parittomat viikot, tied. Anita Ellmén p.637 8079 — 40+ raamattupiiri, seurakuntakeskus joka toinen Su 17, parittomat viikot, tied. Esa Bärlund, p. 646 9692 — Raamattupiiri kodeissa kerran kuukaudessa., tied. Marjukka Hankilammi p. 044 276 5138, Ritva Mönkkönen p. 0400 485 878

Diakonia- ja päiväpiirit

Väinölän kirkolla joka toinen Ma 13, (parillinen viikko), 26.11. Minna Salminen, 10,12, Hannele Harju — Esivallankatu 6 joka toinen Ke 13, (pariton viikko), 21.11. Jyrki Kaukanen, 5.12. Sinikka Orjala — Teljän kirkko joka toinen Ma 13 (pariton viikko), 3.12. Helena Kuusiranta, 4.12. joulujuhla Silokalliolla — Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 A 4. krs. joka kolmas Ma 18.30. 3.12. Pirjo Paukkunen —Pinomäen koulu joka toinen To 13 (pariton viikko) 22.11. Anu Päljänoja, 11.12. Raili Turtola, Anne-Marie Grundstén — Sampolan vanhustentalo, Puhurintie 1-3 joka toinen Ti 15 (parillinen viikko) 27.11. Marja-Terttu Sundell, 11.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut, Hannele Harju, Päivi Holkko — 400-vuotiskodissa joka toinen Ma 13 (pariton viikko), 3.12. Kauneimmat joululaulut, Silja-Maaria Kavasto, Anne-Marie Grundstén — Uudenkoiviston vanhustentalo, Kasvihuoneenkatu 1-3, joka toinen Ti 14 (pariton viikko), 4.12. Helena Kuusiranta, 11.12. klo 13.30 Kauneimmat joululaulut Taina Saine, Heli Lehtonen, Iltapäiväkuoro, 18.12. Jyrki Kaukanen

Perhekerhot

Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32, Ti 9.30–11 — Väinölän kirkko, Päkintie 1, Ke 11-12.30 — Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, Ke 13.30 -15 —Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, To 9.30 – 11 — NT-KY, Esivallankatu 6, To 13.30-15 — Lisätietoja saa lapsityönohjaaja Ritva Parkkalilta puh. 0400 309 857 tai ritva.parkkali@porievl.fi

Päiväkerhot

Ei kerhoja Pe 7.12. — Tiedustelut lapsityönohjaaja Ritva Parkkali p. 0400 309 857 ritva.parkkali@porievl.fi

Pyhäkoulut

Teljän kirkko, Koiviston puistikko 50, sunnuntaisin klo 10-11 — Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, sunnuntaisin klo 12-13 — Periodipyhäkoulu kristillisen kulttuuriperinteen ja joulun sanoman äärellä. Kuusi kokoontumiskertaa ajalla 11.11.-16.12., klo 12-13.30 kokoontuminen kestää 1,5 tuntia. Rakennamme joka kerta lattiakuvan aiheen mukaan ja teemme siihen liittyvän askartelun kotiin vietäväksi.. Ohjaajana Birgitta Komulainen. — Kalaholman kerhohuone Haukikuja 32, sunnuntaisin klo 12-13 — Harmaalinna, srk:n kerhohuone, Harmaalinnantie 2, tiistaisin klo 17.30.–18.30 — Lähellä Pumputoria, Tapionkatu 8, Yhdistyksen pyhäkoulu, sunnuntaisin klo 14.45 —Tiedustelut Eija Kymäläinen gsm 0400-309 795, Teljän kirkon nuorisotoimisto toimisto 635 2526 s-posti. eija.kymalainen@porievl.fi

Tyttökerhot

Luovan toiminnan ryhmä 10-14 -vuotiaille Ma 16-17.30 Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, nuorisotyönohjaaja Eija Kymäläinen —Tiistain tyttökerhot: 7-9 -vuotiaille Ti 15-16 Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, ja 7-14 -vuotiaille Ti 17-18.30 Väinölän kirkko, Päkintie 1-3 — Torstain tyttökerhot: 7-14 -vuotiaille To 17-18.30 Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10 — Tiedustelut tyttöryhmistä nuorisotyönohjaaja Maija Salmijärvi p. 0400 309 796 tai maija.salmijarvi@porievl.fi.

Poikakerhot

Nuorempien poikien salibandy Väinölän ala-asteella Ke 16-17.30, os. Luodontie 1, vetäjä Vesa Saarela — Monitoimikerho, Väinölän kirkolla Ti 18-19.30, Päkintie 1-3, vetäjä Vesa Saarela — Nikkarikerho, Väinölän kirkolla To 18-19.30, os. Päkintie 1-3, vetäjä Vesa Saarela — Isä-poika- sähly, Isosannan koululla Pe 17.30-18.30, os. Isosannanpuistokatu 23, vetäjä Veli-Matti Pokkinen — Lisätietoja: Vesa Saarela p. 0400 309 794

Nuoret

Väinölän kirkolla: Keskiviikkoisin Tuikku klo 19-21 (ola- ja peli-ilta, iltahartaus). — LeiriAvustaja- ja isoskoulutus pidetään keskiviikkona 21.11. ja 5.12. klo 18.30-20., jonka jälkeen Tuikku klo 21:een saakka. Ke 12.12. Nuorten ja isos/LA -koulutettavien yhteinen joulujuhla klo 19-22, joka alkaa iltamessulla. — Torstaisin nuorten raamattupiiri klo 18-19 (tutkitaan yhdessä Raamattua) — Nuortenilta perjantaisin 18-22 (sis. ohjelmaa, pelejä, pieni iltapala ja iltahartaus). Nuorten iltamessu Pe 30.11. klo 18, jatkuu nuortenillalla. 12.12. jälkeen ei nuorteniltoja, Tuikkuiltoja eikä raamattupiiriä vuoden 2007 puolella.

Joulukirkot
Jouluaaton hartaudet 24.12.

Maanmittarinkatu 9
kerhohuone klo 10
Keski-Porin kirkko klo 12.30, lapsiperheiden aattohartaus
Väinölän kirkko klo 13 "Seimen äärellä" lapsiperheiden aattohartaus
Ruskakoti klo 13.30
Käppärän iso kappeli klo 14
Metsäkappeli klo 14
Reposaaren kirkko klo 14
Keski-Pori kyrka kl 14.30 julbön
Ruosniemen kirkko klo 14.30
Diakonialaitoksen Martintalo klo 15
Keski-Porin kirkko klo 16
Teljän kirkko klo 16
Länsi-Porin kirkko klo 16
Pihlavan kirkko klo 16
Reposaaren kirkko klo 16
Ahlaisten kirkko klo 16

Yökirkot 24.12.

Metsäkappeli klo 21
Pihlavan kirkko klo 22
Länsi-Porin kirkko klo 23
Keski-Porin kirkko klo 23, jouluyön musiikkia

Joulukirkot 25.12.

Ahlaisten kirkko klo 7
Keski-Porin kirkko klo 8
Teljän kirkko klo 8
Länsi-Porin kirkko klo 8
Pihlavan kirkko klo 8
Reposaaren kirkko klo 8
Ruosniemen kirkko klo 9

Raino Salmijärvi

Kynttilän lämpöä Teljän kirkossa.

Väinölän kirkko klo 9
Metsäkappeli klo 10
Lattomeren kirkko klo 10
Preiviikin kirkko klo 12
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 12

Tapaninpäivän jumalanpalvelukset 26.12. Keski-Porin, Teljän, Länsi-Porin, Pihlavan ja Ahlaisten kirkossa klo 10 ja Reposaaren kirkossa klo 12.
Enkelikirkot 28.12. Länsi-Porin kirkko klo 17, Keski-Porin, Ruosniemen, Pihlavan ja Ahlaisten kirkko klo 18.

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 25.11. jumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Niilo Suhonen, Hanneli Grönlund — Su 2.12. sanajumalanpalvelus, Soini Nieminen, Pekka Tyni — To 6.12. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni — Su 9.12. messu, Heimo Hietanen, Pekka Tyni — Su 16.12. sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni

Reposaaren pappila

Perhekerho tiistaisin klo 10, Ti 11.12. joulujuhla
Naisten raamattupiiri tiistaisin klo 13
Kuntokerho keskiviikkoisin klo 13, Ke 28.11. myös ruokailu
Kuntokerhon ja raamattupiirien joulupuuro ja torttukahvit Ke 12.12. klo 13
Partiolaisten myyjäiset, Saaren Kiertäjät, Su 9.12. klo 13

Reposaaren Junnila

Vanhemman väen perinteinen joululounas Su 9.12. klo 14

Yhteinen toiminta

Vammaistyö

Seurakuntakeskus, Eteläp. 10: Vilja Arvelan ryhmät: Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 26.11. ja 10.12. klo 13-14.30 tukikeskus, 2. krs — Kehitysvammaisten iltakerho Ti 27.11. ja 11.12. klo 17.30-19, 2 krs — Mielenterveyskerho Ma 3.12. ja 17.12. klo 13, 2 krs — Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 21.11. ja 12.12. klo 13-14.30 2 krs — Vilja Arvela tavattavissa ma ja ke klo 9-12 toimistossa, Eteläpuisto 10 B, 2. krs, p. 6238 764 tai 0400 309 764

Suuret joulumyyjäiset

Seurakuntakeskuksessa La 8.12. klo 10-13, kätitöitä, jouluaskarteluja, laatikoita, leivonnaisia, buffetissa kahvia ja puuroa. Järj. vammaisjärjestöjä ja eri toimintaryhmiä

Kuningas tulee –jouluvaellus

Esitykset seurakuntakeskuksessa La 24.11. ja La 1.12., molempina päivinä klo 12, 12.30, 13, 13.30 ja 14

Näkövammaistyö

Seurakuntakeskuksessa To 22.11. klo 13 näkövammaisten kerho ja Pe 14.12. klo 13 näkövammaisten joulujuhla

Kuurojentyö

Raamattuhetki To 22.11. klo 12 Seniorikerhossa Kuurojen yhd. — Tulkattu Kuningas tulee – jouluvaellus To 29.11. klo 13 Itäpuisto 14, 2. krs — Lähetyspiiri Ti 11.12. klo 17 E-10 tiloissa Eteläp. 10 B — Joululaulut Su 16.12. klo 11 Silokalliolla (messu, jouluruoka ja juhla) — Viitotut Kauneimmat joululaulut Su 16.12. klo 18 Teljän kirkossa

Joululaulutilaisuus

Joululauluja romanien kanssa Ke 19.12. klo 18-20 seurakuntakeskuksessa, mukana Minna Heinonen ja Jouni Kivimaa. Kolehti romanien parissa tehtävän työn hyväksi.

Svenskspråkig församlingsarbete

Barnens julkrubba 4.12. kl 18 i Teljä kyrka — Vackraste julsånger 19.12. kl 18 i Kirkkotupa (huset invid Keski-Pori kyrka)

Thai-naisten

ja heidän perheidensä joulujuhla Ma 17.12. klo 18 seurakuntakeskuksessa

Sotiemme veteraanit

Osallistumme Kuningas tulee –jouluvaellukseen Pe 30.11. klo 13.30 kokoontuminen srk. keskuksen ala-aulassa — Sotiemme veteraanien joulujuhla Pe 7.12. klo 13.30 Diakonialaitoksen Pihlajasalissa

Päihde- ja kriminaalityö

Avoin ryhmä maanantai ja keskiviikko klo 9-12 Eteläpuisto 10 B (vertaistukea päideongelmaan), Matti Huopainen p. 0400 309 762

Katulähetysilta

Seurakuntakeskuksessa Pe 14.12. klo 18, joulujuhla

Avoin raamattupiiri

Seurakuntakeskuksen kappelissa joka toinen To 17, tämän vuoden viimeiset 29.11. ja 13.12. . Käsittelyssä Apostolien teot, vetäjänä Kirsi Koivula, Raamatun luentaa, rukousta, klo 18 jälkeen mahdollisuus vielä jäädä keskustelemaan.

Me miehet

Seurakuntakeskuksessa Pe 23.11. klo 18.30 "Mies – ihmeitten ihme vai sattuman satoa?"Juhani Lehmuskallio, Sauli Ahvenjärvi, juonto Pekka Liusvaara

Naisten kahvila

Seurakuntakeskuksessa Ma 3.12. klo 18 joulujuhla, mukana mm. Arja-Liisa Järvinen, Tiina Losoi, Hanna-Maria Vahala, Ilona Kontinen, Minna Aro, Päivi Holkko, Hanna Martikainen, eteläkorealainen Mihva Park-Jakobssohn

Partiolaiset

Itsenäisyyspäivänä To 6.12. partiolaiset sytyttävät kynttilät kaikilla sankarihaudoilla. Partiolaisten soihtukulkue lähtee Liisantorilta klo 16.30 Keski-Porin sankarihaudoille, sankarihaudoilla seppeleenlasku, jonka jälkeen Keski-Porin kirkossa partiomessu.

Nuoret aikuiset

Nuorten aikuisten -illat torstaisin klo 18 Esivallankatu 6:ssa, Ntky:n talo — Murrettu leipä –messu kerran kuukaudessa. — Lisätietoja oppilaitosteologi Mari Puska p. 0400 309 770, mari.puska@porievl.fi — Nuorten aikuisten raamattupiiri tiistaisin eri kodeissa. Lisätietoja Anna-Maija Huhtanen p. 044 5194 756.

Sinkkuilta

Porin Työväenopisto Ke 12.12. klo 18-20, vetäjinä Mari Puska ja Kalervo Nikkilä

Torstai-Akatemia

Seurakuntakeskus To 13.12. klo 14-15.30 Joulun aika, Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutilaisuus

Aino ja Oiva

Viikkarin Valkama, Juhana Herttuank. 17: Ikäihmisille suunnattua ohjelmaa, seurakunnan tilaisuus maanantaisin klo 14: Ma 26.11. raamattupiiri, Pirkko Heikkilä — Ma 3.12. helluntaiseurakunta ja sairaalakuoro — Ma 10.12. joulun ajan hartaus ja ehtoollinen seurakuntakeskuksen kappelissa, Pekka Aalto

Teetupa Beetel

Eteläpuisto 10, käynti sisäpihan kautta. Avoinna lauantaisin klo 18-23

Mummun Kamari

Itäpuisto 14, avoinna ma-pe 11-15. Viikko-ohjelma: Maanantaisin klo 11.30 viikon avaus, Ma 26.11. klo 13 mahdollisuus osallistua jouluvaellukseen srk.keskuksessa, Ma 10.12. klo 11 osallist. adventin ajan hiljentymishetkeen srk. keskuksen kappelissa — Tiistaisin klo 13 kamarikerho, ja joka toinen tiistai klo 12 laulu- ja lorutuokio, Ti 4.12. julkaistaan Mummun Kamarin historiikki klo 14, Ti 11.12. joulumyyjäiset — Keskiviikkoisin klo 13 ohjelmatuokio, Ke 21.11. puuroa tarjolla — Torstaisin klo 13 hartaus (ei 6.12.) — Perjantaisin avoinna klo 11-15, ei 7.12., silloin ainoastaan Karmel-pirkko klo 13 — Sunnuntaisin klo 13-15 vapaaehtoisten keskustelukerho — Mummun kamari jää joululomalle 14.12. alkaen.

Työtupa

Joulumyyjäiset La 24.11. Eteläpuisto 10 B, kellarikerros.

Liisa

Eteläpuisto 10, avoinna arkisin 10–15. Avunvälitys Ma-Pe 10–15, puh. 621 6636. Ystävävälitys Ma-Pe 12–15, puh. 621 6223. Kaikille avoin keskustelukahvila ma–pe 10–15. Säännöllinen viikkotoiminta: Ma 12.30 Ristikonratkaisijat — Joka toinen Ma 11 levyraatinurkkaus, parittomat viikot — Joka toinen Ma 11 tuolijumppa, parilliset viikot — Ti 11-11.30 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa. Kk:n 1. Ti lauletaan toiveivirsiä klo 11-12 ja kuukauden viimeisenä kuunnellaan toivemusiikkia. Voi tuoda omia levyjään. Paistetaan vohveleita, parittomina, ja munkkeja, parillisilla viikoilla .— Ke 10 englannin keskustelukerho. — Ke 15—17.30 korttipelikerhossa pelataan Canastaa, seur. 21.11. ja 19.12. — Visailua Hannes Tiiran johdolla kk:n ensimmäiset keskiviikot seur. 5.12. — To 9-12.30 askartelukerho, 29.11. klo 9-15 tehdään havu- ja risukransseja ym. koristeita, samalla klo 13.30 lauletaan joululauluja — To 11 keittopäivä — Pe 12 kirjallisuuspiiri — **Lisäksi**: Kuukauden viimeinen keskiviikko klo 17.30 paniikkihäiriöisten oma-apuryhmä "Piknik" — Ti ja To klo 10-15 ATK-opastusta. Varaa kone ja tuutori käyttöösi p. 621 6636, yhteistyössä Länsi-Suomen kesäyliopiston kanssa. — Ti 13 pienimuotoista liikuntaa, esim. sauvakävelyä. Lähtö Liisasta — **Liisa täyttää 10 vuotta**, juhlavirkolla: Ma 3.12. klo 10-15 joulumyyjäiset, neuleita, ompelukseia, askartelutuotteita, havuja risutöitä, leivonnaisia ym., Ke 5.12. Liisa tarjoaa asiakkaille kahvit, suljemme klo 13, Pe 7.12. klo 14 kaikille avoin pikkujouluhetki

Kristilliset yhdistykset

Porin seudun Kristilliset eläkeläiset Tilaisuudet seurakuntakeskuksessa joka toinen tiistai klo 13, seuraava 27.11. ja joulujuhla 11.12.
Israel-tilaisuudet seurakuntakeskuksessa Ti 27.11. klo 18, Erik Silvola, Mika Murto, Porin Ylistyslaulajat — Ti 11.12. klo 18 Hanukka –juhla, Pekka Lyyrasen aihe "Abrahamin jälkeläiset lopunajassa, Seppo P. Mäki-Arvelan aihe "Hanukka", mus. Porin Laulumiehet, juonto Eero Kavasto . Järj. Israelin Ystävät ry
Israel-ilta seurakuntakeskuksessa Ke 5.12. klo 18 Hanukka-juhla, puuro- ja kahvitarj.. Järj. Karmel-Yhdistys
Mass in English
(In English – Anglican Chuch in Finland) Käppärän pieni kappeli: December 8. Mass of The Immaculate Conception in Latin and English 18.00, December 9. Mass of Advent 2 in English 12.30, December 16. Mass of Advent 3 in English 12.30
Kansan Raamattuseura
Seurakuntakeskus To 13.12. klo 18-19.30 Voimavara, alustus Sirkka Landvik " Jouluinen voimavara", ryhmäytyminen ja kahvittelua
Porin OPKO, Varvinkatu 3: Opiskelijaillat Keskiviikkoisin klo 18: Ke 21.11. 10 huonoa syytä kieltäytyä uskomasta Jeesukseen – koeteltuja vastauksia yleisimpiin ei-kristittyjen kysymyksiin!, Pasi Turunen — Ke 28.11. Pyhittääkö päämäärä keinot – kuinka Jumalan valtakuntaa tulee?, Juho Sankamo — Ke 5.12. Jaakob – painia Jumalan kanssa, Taina Lindholm — To 6.12. opiskelijoiden itsenäisyyspäiväjuhlat, Opetuslapseus Johanna Leino ja Jenni Lindberg — Ke 12.12. joulujuhla
Evankeliumiyhdistys, Varvink. 3: To 22.11. klo 18 luentosarja Ilmestyskirja nyt, aihe "Aikaa ei enää ole", Ilm. 21-22, Erkki Koskenniemi — Su 25.11. klo 14 messu, Magnus Lundberg, Sinikka Vuorinen, pyhäkoulu, kirkkokahvi — Ti 27.11. klo 18 nuorten raamattupiiri, Juho Sorri, Jukka Salo — Su 2.12. klo 14 sana, rukous ja laulu, Veli-Pekka ja Soile Koivisto, Arvi Löytömäki — Ma 3.12. klo 18 rukouspiiri —Ti 4.12. klo 18 nuorten raamattupiiri, Sorri, Salo — La 8.12. klo 10-13 myyjäiset seurakuntakeskuksessa — Su 9.12. klo 14 messu, Lauri Parvio, Sinikka Vuorinen, pyhäkoulu, kirkkokahvi — Ti 11.12. klo 18 nuorten raam.piiri, Sorri, Salo — To 13.12. klo 11-13 myyjäiset srk.keskuksessa — Su 16.12. klo 14 joulujuhla, Matti Rusama, joulupuuro — Ma 17.12. klo 18 rukouspiiri — Ti 18.12. klo 18 nuorten raam.piiri — To 20.12. klo 13 Matongon orpokoti/lähetyspiiri, Marja-Leena Nieminen
Esikoislestadiolaiset, Tapionk. 8: Seurat Su 25.11., 2.12. ja 16.12. klo15 — To 6.12. klo 15 itsenäisyyspäivän juhla + kahvitus — Syysseurat 7.-9.12., Pe 18 Ruosniemen kirkko, Tapionk. 8: La 12 ja 18 sekä Su 12 ja 17, lähetysmiehinä Pauli Väänänen, Pauli Nuutinen — Kauneimmat joululaulut To 13.12. klo 18 — Kotikuunteluputh. 633 1115.
Herättäjän seurat joka toinen torstai klo 19 seurakuntakeskuksessa, seur. 29.11. ja jouluseurat 13.12.
Rauhanyhdistys, Louhentie 4: Ke 21.11. klo 19 ompeluseurat — To 22.11. klo 19 torstaikerho — La 24.11. klo 19 kotiseurat Timo ja Merina Honkasalolla, Päivärannantie 13 — Su 25.11. seurakuntapäivä, alustus "Kuuliaisuus ja omatunto", Pentti Saulio — Ke 28.11. klo 19 ompeluseurat — La 1.12. klo 18 joulumyyjäiset — Su 2.12. klo 16 seurat, Arvo Räisälä, Ilmari Turunen — To 6.12. klo 16 itsenäisyysjuhla — La 8.12. klo 19 iltakirkko ja joululauluilta Luvian kirkossa — Su 9.12. klo 16 seurat — Ti 11.12. klo 13 tiistaijoulukerho — Ke 12.12. klo 19 ompeluseurat — La 15.12. klo 18 joulujuhla — Su 16.12. klo 16 seurat ja lasten joulujuhla
Porin NTKY, Esivallank. 6: Myyjäistalkoot Ke 5.12. klo 15 - Sunnuntain yleisötilaisuus Su 25.1. klo 15 — Joulumyyjäisest To 6.12. klo 13-14.30 — Joulujuhla Su 16.12. klo 15
Kansanlähetys, Lähetyskoti, srk.keskus, 5. krs: Epin piiri Ma 26.11. ja 10.12. klo 17, Sanan äärellä Raili Järvenpään johdolla, keskustellaan, rukoillaan, kahvitellaan — Dok –nuortenillat perjantaisin klo 19; 23.11. leffailta, 30.11. "Nöyrä kuningas", 7.12. jouluista askartelua, draamaa, joulujuhlan valmistelua tied. Rampe p. 050 326 4191 — Matalan kynnyksen majatalo –illat torstaisin klo 19, 22.11. "Terve ja sairas omatunto", Hilkka ja Kalevi Keränen, 29.11. "Haavoittunut itsetunto", Seija Leppänen, 13.12. "Mikä oikein masentaa?", Pentti Heinilä — Syyskokous La 24.11. klo 16 lähetyskodilla, käsitellään sääntöjen määräämät asiat — Joulumyyjäiset läh.kodilla La 8.12. klo 11-14, joulupuuroa ja soppaa, leivonnaisia, kudonnaisia, joululehtiä ja –kortteja, "joka arpa voittaa " –pöytä — Joulujuhla Su 9.12. klo 16 srk.keskus, 2. krs, joulukahvit, jouluista mus., Porin Veteraanilaulajat ja Puhallinyhtye Sveitsikko — Leo ja Sari Louhivaaran joulukonsertti La 15.12. klo 16 srk.keskus, mus.sali, kahvi — Me Miehet Pe 23.11. klo 18.30 srk.keskus ja Jouluvaloa Elämään Su 2.12. klo 18 Väinölän kko

Tulkaa laulamaan, viittovat Käsikkäin-kuorolaiset Martti Lankonen, Tarja Ketonen ja Mari Viitakoski. Mallia näyttää kuoron johtaja Tuula Pulkkinen.

Käsikkäin kohti **joulua**

— Ajatus viitotuista Kauneimmista joululauluista syntyi porilaisten viittomakielen tulkkien mielissä kaksikymmentä vuotta sitten, **Martti Lankonen** kertoo.

— Kyseessä oli ikään kuin joululahja kuuroille, **Tuula Pulkkinen** jatkaa.

Joululaulujen viittomisesta sai alkunsa Käsikkäin-kuoro, jota Tuula Pulkkinen johtaa. Toista näin pitkään yhtäjaksoisesti ja suuriakin teoksia viittomakielellä esittänyttä viittomakuoroa ei Suomessa ole.

Laulujen viittominen ei ole sanatarkkaa tulkkausta. Viitotut laulut ovat sanoiltaan pelkistettyjä, ja liikkeet tehdään normaalia suuremmpina.

— Laulaminen on taideviittomista, uusimpiin kuorolaisiin kuuluva **Mari Viitakoski** kertoo. **Tarja Ketonen** lisää, että ilmeet ja kehon liikkeet viittomien lisänä tuovat lauluihin ulottuvuuden, josta kuuleva yleisökin voi nauttia, vaikkei viittomakieltä ymmärräkään.

Laulujen sovittaminen viittomakuorolle on kovaa työtä. Pelkästään hyvän käännöksen tekeminen vaatii muutaman päivän. Sen jälkeen liikkeet pitää miettiä kuorolle sopiviksi, riittävän näkyviksi ja laululliseen jatkuviksi. Tuula saa kuuroilta palautetta ja kritiikkiä laulusovituksistaan, ja yhdessä hioen laulut saatetaan lopulliseen muotoonsa.

Kuuleva kuorolainen Mari Viitakoski kertoo, että hänelle lisähaastetta kuoroviittomiseen tuo se, että on seurattava johtajaa, vaikka kuulisi lauletun laulun menevän menojaan.

Laulamista omalla kielellä

Kaikki kolme kuorolaista toteavat, että Käsikkäin-kuoron riveissä he laulavat, eivät viito. Mari kertoo aina halunneensa liittyä kuoroon, mutta kehno lauluääni on ollut esteenä. Viittomakielen kurssilla hän tutustui yhteen Käsikkäin-kuorolaisista ja innostui lähtemään mukaan harjoituksiin.

— Kädet osaavat, vaikka ääni ei osaakaan. Täällä minäkin voin laulaa! Martti Lankonen myötäilee.

Kuluneen kahdenkymmenen vuoden aikana saatu palaute on ollut erittäin hyvää. Tarja Ketonen kertoo, että monet kuurot ovat olleet ilahtuneita siitä, että voivat osallistua yhteislauluihin omalla kielellään. Mari Viitakoski on pitänyt tärkeänä sitä, että hänen kuulevat ystävät ovat esiintymisiä seuratessaan saaneet huomata, ettei kuurojen kulttuurissa ole kyse mistään mystisestä.

Tuula Pulkkiselle vuodet Käsikkäin-kuoron johtajana ovat avanneet oven kuurojen maailmaan.

— Helppoa se ei ole ollut, paljon työtä on tarvittu, mutta kuurojen kulttuuriin mukaan pääseminen on ollut todella palkitsevaa.

Yhdessä viittoen joulun tunnelmaan

Käsikkäin-kuorolaisten laulusuosikit ovat samoja, kuin kuulevillakin: Jouluyö, juhlayö ja Joulun kellot.

— Lisäksi Maa on niin kaunis. Sen viittomisessa on sitä jotakin, Mari Viitakoski lisää.

Pulkkisen mukaan valtakulttuurin on hyvä nähdä, että vähemmistöilläkin voi olla meille annettavaa. Kauneimpien Joululaulujen kohokohta on alusta asti ollut koko yleisölle opetettava viitottu joululaulu. Liikkeestä aaltoileva kirkkokansa on Käsikkäin-kuorolaisten mielestä aina yhtä mahtava näky.

Kauneimmat Joululaulut laulettuna ja viitottuna voi kokea Teljän kirkossa 16.12. klo 18. Tilaisuuden tuotto käytetään Suomen Lähetysseuran kautta kuurojen lasten koulutukseen kehitysmaissa.

Teksti ja kuvat
Mari Ahvenjärvi

Kauneimmat joululaulut

Sunnuntai 2.12.

Teljän kirkko, rippikoululaisten kauneimmat joululaulut, klo 12, 13.30 ja 15, Anu Päljänoja, Juhana Saari, Eeva Niiniviita, Erika Valtonen, Päivi Holkko ja Gospel-ryhmä
Kyläsaaren seurakuntatalo klo 16, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm
Ahlaisten kirkko klo 18, solistina Tuija Laine

Maanantai 3.12.

400-vuotiskoti klo 13, Silja-Maaria Kavasto, Anne-Marie Grundstén

Keskiviikko 5.12.

Honkala klo 14, Taina Saine, Heli Lehtonen, Iltapäiväkuoro

Sunnuntai 9.12.

Sotainvalidien sairaskoti klo 14, Taina Saine, Heli Lehtonen, lapsikuoro Tuhannet sydämet, Iltapäiväkuoro
Viasveden Mäntypirtti klo 14, Reija Nordström
Pihlavan kirkko klo 15, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm
Metsäkappeli klo 18, Pertti Hietalahti, Irma Grönroos
Teljän kirkko klo 18, Juhana Saari, Päivi Holkko
Länsi-Porin kirkko klo 18, Antti Koivisto

Maanantai 10.12.

Sampolan kerhohuone klo 18, Raili Turtola, Päivi Holkko

Tiistai 11.12.

Uudenkoiviston vanhustentalo klo 13.30, Taina Saine, Heli Lehtonen, Iltapäiväkuoro
Sampolan Tähti klo 15, Hannele Harju, Päivi Holkko
Pinomäen koulu klo 18, Raili Turtola, Anne-Marie Grundstén
Enäjärven koulu klo 18, Marja Kaanaa
Lyttylän rukoushuone klo 18
Isojoenrannan seurakuntakoti klo 18, Pirkko Heikkilä, Pentti Hannula, Kerttu Roering, Marika Haapajärvi, Juhani Kemppainen
Länsi-Porin kirkko klo 18, lasten kauneimmat joululaulut , Elina Kaunisto

Keskiviikko 12.12.

Ruosniemen kirkko klo 10, erityisesti lapsiperheille, Juhani Kemppainen
Himmeli klo 13, Juhana Saari, Heli Lehtonen, Iltapäiväkuoro
Niittymaan koulu klo 18, Samu Repo
Reposaaren kirkko klo 19

Torstai 13.12.

Olotupa klo 12, Samu Repo
Preiviikin kirkko klo 18, Esa Anttila, Reija Nordström
Toejoen pappila klo 18.30, Laura Leverin, Kerttu Roering

Sunnuntai 16.12.

Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 14, Juhani Romppanen
Väinölän kirkko klo 14, lasten kauneimmat joululaulut, Silja-Maaria Kavasto, Eija Kymäläinen, Heli Lehtonen, lapsikuoro Tuhannet sydämet
Lattomeren kirkko klo 15, Olavi Heino
Kellahden koulu klo 15
Keski-Porin kirkko klo 15, erityisesti lapsiperheille, Juhani Kemppainen
Keski-Porin kirkko klo 18, Keski-Porin kirkkokuoro, Juhani Romppanen, Paavo Rusava
Teljän kirkko klo 18, Juhana Saari, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro, tulkataan kuuroille
Diakonialaitoksen Martintalo klo 18, Juhana Saari, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro
Metsäkappeli klo 18, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm
Lampin koulu klo 18

Tiistai 18.12.

Tipurinkatu 20 kerhohuone klo 14, Kari Erkkola

Keskiviikko 19.12.

Keski-Porin kirkkotupa klo 18, ruotsinkieliset kauneimmat joululaulut, Mari Puska

Sunnuntai 23.12.

Pihlavan kirkko klo 15, Marja Kaanaa, Eeva Lindholm
Ruosniemen kirkko klo 15
Pietniemen seurakuntatalo klo 17, verollepano ja kauneimmat joululaulut, Reija Nordström, Antti Yrjölä, Sakari Salminen